

25 የሰኬት ቁልፎች

በዶ/ር ኢዮብ ማሞ

ማጠቃለያ

1. ስኬት ከገንዘብ ይበልጣል/የእውነተኛ ስኬት ቁልፍ/ - 8
2. የትም የማይሄደው መርከብ/በአላማ የመኖር ቁልፍ/ - 15
3. ጫማ የሚያደርግ የለም /ኢጋጣሚን የመጠቀም ቁልፍ/ - 21
4. ጨምዳዳው መቶ ብር /ማንነትን የመቀበል ቁልፍ/ - 27
5. መራራው ሂትለር/ካለፈው ታሪክ የመፋታት ቁልፍ/ - 33
6. ታላላቅ ሰዎች አይወለዱም! /የምርጫ ቁልፍ/ - 39
7. “ውስንነቴ ላይ አተኩራ አላውቅም” /ብርታት ላይ የማተኮር ቁልፍ/ - 45
8. የነፋሱ ግፊያ ወደ ከፍታዬ ያወጣኛል /ተግዳሮትን ለአላማ የመጠቀም ቁልፍ/ - 51
9. ሞት ነጋዴው ሞተ /የዘላቂነት አመለካከት ቁልፍ/ - 57
10. እንዳያይ ሳይሆን እንዳያተኩር /የትኩረት ቁልፍ/ - 63
11. እንድ ቀን በጨረቃ ላይ አራመዳለሁ /የራዕይ ቁልፍ/ - 69
12. ቴርሞሜትር ነህ ወይስ ቴርሞስታት? /ነገሮችን ወደመኖር የማምጣት ቁልፍ/ - 75
13. ኤቨሪስት ሆይ፤ አሸንፍሃለሁ /ራስን የማሻሻል ቁልፍ/ - 81
14. የውሻዬና የመኪናው ነገር /የሚፈልጉትን የማወቅ ቁልፍ/ - 87
15. ለትምህርት የሆነ ስህተት /ስህተትን ለትምህርት የመለወጥ ቁልፍ/ - 93
16. በ30 ዓመቱ ሞተ፤ በ60 ዓመቱ ተቀበረ /በአላማ የመጽናት ቁልፍ/ - 99
17. የሚጀመሩ፤ ነገር ግን የማይጨረሱ /ጀምሮ የመጨረስ ቁልፍ/ - 105

18. የትኛውም መንገድ ይወስድሃል /ግብን የማወጣት ቁልፍ/ - 111
19. ወሬው ሀሉ የመውደቅ ፍርሃት ነበር /ፍርሃትን የማሸነፍ ቁልፍ/ - 117
20. ስለ ተፈላጊነት ሳይሆን ስለተዘጋጀህ ይመዘጋጀት ቁልፍ/ - 123
21. በቢ ነኝ ተወኝ! /የቢ ነጠታተም ቁልፍ/ - 129
22. ረጣሪ ሆይ፤ ወይ እኔን መልሰኝ /ረብን የመሆን ቁልፍ/ - 135
23. እኦምሮዬን ለምን አጨናንቀሃለሁ? /የተግባራዊ እውቀት ቁልፍ/ - 141
24. የታሰረው እግሩ ሳይሆን ጭንቅላቱ ነው /የመለከት ቁልፍ/ - 147
25. በጽኑ ከረለከው ታገኘሃለህ /በጽኑ የመፈለግ ቁልፍ/ - 153

መግቢያ

ስኬትን የማይመኝ ማን አለ? ለስኬት የሚሰጠው ስላልና ትርጉም ይለያይ እንጂ ስኬትን የመፈለግን ጎዳና ያልተያያዘ ሰው በዚህች ዓለም ላይ ተፈልጎ አይገኝም። የስኬት ጥማት ባይኖር መጓጓትና መነሳሳት የተሰኙ አስገራሚ ስሜቶች ትርጉም ያጣሉ። የምንጓጓውና የምንነሳሳው ለምንድን ነው? ስኬት ነው ብለን ወዳሰብነው ደረጃ ለመድረስ አይደለምን? በተቃራኒውም፤ እንደ ተስፋ መቁረጥ፤ ጭንቀትና ኃዘን የመሳሰሉትም የጠንካራ አሉታዊ ስሜቶቻችን ከስኬት ጋር የተያያዙ ናቸው። ተስፋ መቁረጥ የሚባለው ስሜት እንዲኖር በቅድሚያ ተስፋ ያደረግነው ነገር ሊኖር የግድ ነው። ተስፋ የተደረገውን ነገር አጓጊነት የወሰነው ለመድረስ የታጣገለት ነገር እንደ ስኬት ስለሚቆጠር ነው።

የስኬት ጥማት ከጽንሰ እስከ ሽምግልና የሚከተል በሰው ማንነት ውስጥ የተፈጠረ አውነታ ነው። በማህጸን ውስጥ ላለ ሕጻን ከዚያ አትበት ተላቅቆ መውጣት ታላቅ ስኬት ነው። የተወለደው ደግሞ አልቅሶ የእናቱን ጡት በእጁ የማስገባቱ፤ በጀርባው ከተንጋለለበት ቀና ብሎ ዳዴ ወደማለት መሻገሩ፤ በእግሩ የመቆመውና “ወፌ ቆመች” ሲባል በፈገግታ መሞላቱ፤ መራመዱና ወደመሮጥ መዝለቁ ሁሉ የስኬት ጥማቱን ሊያረክሉት አየተቀባበሉ ያሳድጉታል።

ሕጻኑ እያደገ ሲሄድ መጫወቱን ወደ እጁ ከማስገባት ጀምሮ በትምህርት ውጤት ልቆ እስከመገኘት ድረስ የወጣትነቱን የስኬት ጥማት ያሰፋል። ለሰጠው የፍቅር ጥያቄ የእሺታ መልስ ማግኘቱ፤ በትምህርት የመግፋቱና የመመረቁ ጎዳና ሌላው ስኬት መመዘኛ ደረጃ ሆኖና ተራውን ጠብቆ ይመጣል። የወጣለት ሰርግ፤ የቀናለት ኑሮ፤ ያማሩ ልጆች፤ ልጆች ተምረው፤ ተመርቀውና ቤትን መስርተው የመኖራቸው ጉዳይ እንደ አንድ ነገር ይቀባበሉናል። እነዚህ ሁኔታዎች ሰመሩም አልሰመሩም፤ የመጨረሻው

እድሜያችንን በሰው እጅ ላይ ሳንወደቅና እድሜ ጠግቦን የማለፋችንም ነገር የሁላችን የስኬት ጉጉት አጣ ነው።

አውነታውን እምነህ ተቀበለው! የስኬት ባሪያ ነህ - የምትኖረው ለስኬት ነው። ሰው ስኬት ነው ብሎ ያመነበት ደረጃ ለመድረስ ብዙ ዋጋን ይከፍላል። ጊዜውን፤ ገንዘቡን፤ ጤናውን፤ ጓደኝነቱን፤ እንዳንዱም ትዳሩን አስከመከፈል ይቃጣዋል- ለስኬት!

አውነተኛ ስኬት ግን ምንድን ነው? እንዴትስ እዚያ ደረጃ ላይ ይደረሳል? በዚህች አነስተኛ መጽሐፍ የተለያዩ የስኬት ቁልፎችን እንመለከታለን። እንባቢዬ እነዚህን ቁልፎች በተከፈተ ልቦና በማጤን እንዲጠቀምባቸውና እንደ እርምጃ ወደ ፊት ለመሄድ እንዲወስን አበረታታለሁ።

መልካም ገብብ!

1

ስኬት ከገንዘብ ይበልጣል

የእውነተኛ ስኬት ቁልፍ

ስኬት የሞላበት ሕይወት ምንድን ነው? ለስፖርት አፍቃሪ ስኬት በአንድ ስፖርት ታዋቂ መሆን ነው። ለውበት አድናቂ ስኬት በሰው ሁሉ መወደድና መደነቅ ነው። ዝናን ለሚወድድ ሰው ዝነኛነት ከስኬት ጋር ይገናኝበታል። ስልጣን ወዳድ፣ ባለበት ተቋም ሆነ ድርጅት ውስጥ ከፍተኛውን ስፍራ ማግኘት ስኬቱ ነው። ከእነዚህ ሁሉ ይልቅ ግን በብዙዎች ሃሳብ ውስጥ ስኬት ከሃብትና ከብልጽግና ጋር ግንኙነት አለው። በሌላ አባባል፣ ሰው ሁሉ፣ “ስኬታማነት ማለት ይህ ነው” ብሎ የሚያስበውን ነገር በገንዘብ ከመበልጸግ ጋር ማገናኘቱ አይቀርም። ስለዚህም፣ ስኬት ማለት ሃብታም መሆን ነው ብሎ የማያስብ ሰው ካለ ይገርማል።

ዶ/ር ጃን ማክስዌል Your Road Map for Success በተሰኘው መጽሐፋቸው ላይ አንድ አስተማሪ ታሪክ አስፍረዋል። በ1923 ሺካጎ በምትባል የአሜሪካ ከተማ ውስጥ ሰባት የሚሆኑ በአለም ቀደምተኝነትን የያዙ የአገሪቱ ሃብታሞች ተሰብስበው ነበር ይባላል - ስለስኬትና ስለሃብት ለመወያየት። የእነዚህ ሰባት ባለሃብቶች ጥርቅም ሃብታቸው የአሜሪካንን የአገር ውስጣገቢ በጀት ይበልጥ እንደ ነበርም ይነገራል።

እነዚህ ሰዎች በብዙዎች ሰዎች እንደበት የተሳካላቸው የተሰኙ ነበሩ። ፍጻሜአቸው ግን እንዲህ እንደነበረ ታሪክ ይነግረናል፡-

ቻርልስ ሸዋብ (Charles Schwab – president of the largest independent still company) - በድህነት፣ በክስረትና በታላቅ ኃዘን ሞተ።

አርተር ከተን (Arthur Cutten – greatest of the wheat speculators) - ከአገሩ ውጪ በአዳ ተጠላልፎና ከስሮ ሞተ።

ሪቻርድ ዊትኒ (Richard Witney – president of the New York Stock Exchange) - በእው የርክ ከሚገኘው ሲንግ ሲንግ ከተሰኘው እስር ቤት ማቅቆ ልክ ሲፈታ ሞተ።

አልበርት ፎል (Albert Fall – member of a U.S. president's cabinet) - ከእስር ቤት በይቅርታ ተፈትቶ እቤቱ ሞተ።

ጄሲ ሊቨርሞር (Jess Livermore – greatest “bear” on Wall Street) - ራሱን አጥፍቶ ሞት።

ሊዎን ፍሬዝር (Leon Fraser – president of the Bank of International Settlement) - ራሱን አጥፍቶ ሞተ።

ኢቫር ክሩገር (Ivar Kreuger – head of the world's greatest monopoly) - ራሱን አጥፍቶ ሞተ።

“የተወሰነ ደረጃ ከደረሰኩ በኋላ የገባኝ ይህ ነው፤ ገንዘብ ዋጋ ቢስ ነው። ስኬት ከገንዘብ ይበልጣል” – (Aristotle Onassis – Greece Millionaire)

ብዙ የገንዘብ ባለጠቅሽ በብዙ ሚልዮን የሚቆጠር ብርን አካብተው እንኳ ስኬትን አሁንም በብርቱ ሲፈልጓት ይታያሉ። ስለዚህም ብዙዎች ይህንን እውነት ወደ ማመን መጥተዋል - የብር ብልጥግና ብቻውን ስኬት ማለት አይደለም። ሃብት ከስኬት ጋር የማይገናኝበት ብዙ ምክንያቶች አሉ። ለምሳሌ፣ ቀደም ብለን እንዳየነው፣ በብዙ ሃብት የተሞሉ ሰዎች መጨረሻቸው አሳዛኝ እንደሆነ ስንመለከት ስኬትን ከተለየ አይታ እንድንመለከተው እንገደዳለን። በተቃራኒው፣ ምንም ያህል በሰው አይታ የሚሞላ ንብረት ሳይኖራቸው የሰላምና ለሰው የሚተርፍ ሕይወት ጠግበው የሚኖሩና ኖረውም በከብር የሞቱ ሰዎች ቁጥር እጅግ ብዙ መሆኑ አሁንም ለስኬት ያለንን አይታ እንድንጠይቅ ይጋብዘናል። በገንዘብ መበልጸግ ከስኬት ከፍል እንደ አንዱ ሊቆጠር ይችላል እንጂ የስኬት ጥጉ አይደለም። የገንዘብ ብልጽግና ከሌሎች የስኬት “ንጥረ ነገሮች” ጋር ተዳብሎ ሲገኝ ብቻ ነው ስኬት ሊባል የሚችለው።

ለምሳሌ፡- በሰሜን አሜሪካ በተደረገው ጥናት 80 በመቶ የሚሆኑ የሎተሪ አሸናፊዎች በአምስት አመት ውስጥ ራሳቸውን በከሰረት ውስጥ እንደሚያገኙትና እንዲያውም እንዳንዶቹ የጎዳና ተዳዳሪዎች እስከመሆን እንደሚዘቅጡ መረጃ ያሳያል። እነዚህ ሰዎች በእጃቸው በድንገት የገባውን ሃብት የሚመጥን ስኬታማ አመለካከት ቀድሞውኑ ስላልነበራቸው ተመልሰው ወደ ቀድሞ ሁኔታቸው ያዘቅጣሉ፤ አንድ አንዴም ከዛ ወደ ወረደ ሁኔታ! አየህ፣ ገንዘብ ስኬታማነትን አያመጣም፤ ስኬታማነት ግን የገንዘብን ብልጽግና ሊያመጣ ይችላል።

ልንዘነጋው የማይገባን አንድ እውነት አለ፤ አንዳንድ ሰዎች ባላቸው ስኬታማ አመለካከትና የሕይወት ጥራት በገንዘብ ወደ መበልጸግ ደረጃ ሊደርሱ ይችላሉ። ወደዚህ ብልጽግና እንዲደርሱ ያበቃቸው ስኬታማ አመለካከትና ማንነት ያንን በእጃቸው የገባውን ሃብት በቅጡ መያዝ፣ ወደ ተሻለ ደረጃ ማድረስና ለብዙዎች ጥቅም እንዲውል የማድረግ ብቃቱም እንዲኖራቸው ያግዛቸዋል።

በተቃራኒው ደግሞ አንዳንድ ሰዎች በድንገት እጃቸው በጣው ገንዘብ ምሳሌን ወይም ደግሞ የተለያዩ ተገዝቶ የሞላባቸውን መዝገቦች በመጠቀም ሃብት እጃቸው ይጥፍ ይበለጽጋሉ። ሆኖም፣ ቀድሞውኑ ብልጽግናውን ወደ መኖር የማምጣት ማለት ስላልነበራቸው ብልጽግናውን የመጠበቅም ማለት ማምጣት ይላናቸዋል። ውጤቱ - ለሰላም ሊሆን የሚገባው ለሞንቀት፣ ለእድገት ሊሆን የሚገባው ለውድቀት!

“ስኬት ምንድን ነው?” ለሚለው ጥያቄ ብዙ አዋቂዎች የሚሰማሙባቸውን መልሶች ስንጨምቃቸው የሚከተሉትን እውነታዎች እናገኛለን።

ማንነትንና ብቃትን ማወቅ

አንድ ሰው ማንነቱን በቅጡ ሲያውቅና በዚህ ዓለም ላይ በሕይወት የሚኖበትን ዘመን ምን አከናውኖ ማለፍ እንዳለበት ሲገባው የስኬት መስመር ውስጥ የገባ ሰው አይሆን ግልጽ ነው። ደካማውንና ብርቱ ጎኑን፣ የሚያጓጓውንና የማይጓጓውን፣ የሚሳካለትና የማይሳካለትን ማወቅ ያረፈና የተሳካለት ሕይወት ከመኖር ጋር በቀጥተኛ መንገድ የተያያዙ ጉዳዮች ናቸው። ማንነትህን በሚገባ ወደ ማወቅ ስትመጣ ጊዜህን ጉልበትህን በምን ላይና በምን መልኩ ማሳለፍ እንዳለብህ ጥርት ባለ መልኩ ታውቃለህ። ከሌሎች ሰዎች ተለይተህ መኖርና ማደግ ትችላለህ፤ ከራስህ ተለይተህ ግን መኖርህ ሆነ ግደግ አትችልም። ስለዚህ ይህንን በፍጹም ልትለየው የማትችለውን አጋር በሚገባ አውቁ። ማንነትህን በቅጡ ስታውቀው የሚሳካልህ ላይ በማተኮርና የማይሳካልህን ተወት በማድረግ ከስኬት ወደ ስኬት ትዘልቃለህ።

“ሁሉም ሰው ብልህ ነው። ነገር ግን፣ አሳን ዛፍ ላይ በመውጣት ችሎታው ብቃቱን ከመዘንከው ይህ አሳ አድሜውን በሙሉ ደደብ ነኝ ብሎ በማመን ይኖራል” - Albert

Einstein

እንተ ውስጥ አስገራሚ ብቃትና የእውቀት ዝንባሌ አለ፤ በውስጥህ የስኬት ዘር አለ፤ ለመሆንና ልትችሉ የተፈጠረሁትን ማንነት! ይህንን ችላ ብለህ ለእንተ ያልተሰጠውን ማንነት ሆኖ ለመገኘትና ከሆንከው ማንነትህ ጋር የማይፈሰሰውን ለማወቅና ለማድረግ መሞከር ማለቂያ የሌለው ጉዞ ይሆንብሃል።

በአንዳንድ በዚህ ግንዛቤ ባልበሰሉ የትምህርት ተቋሞች አካባቢ ተማሪ ማንነቱን ተከትሎ እንዲማር የሚፈቅድ አሰራር የለም። ለምሳሌ፤ የእጅ ሙያ ዝንባሌ ያለውን ተማሪ የሚሳካለት አንብቦ ሲሸመድ ብቻ እንደሆነ ጫና ሰናደርግበትና ተማሪው የማይችለውን ጭነት ስንጭንበት ያለማወቅን ስሜት እንጨምርበታለን። ስኬት ግን የሚመጣው ማንነትህንና ዝንባሌህን በማወቅና በዚያም ላይ በመገንጠል ነው።

እምቅ ብቃትህን መፍታት

በአንድ የትም ማደግ በማይቻልበት ውስን አካባቢ ተወልዶና ከእርሱ በፊት በዚያው ስፍራ ተወለደው ያደጉ ሰዎች የትም እንዳልሄዱ ያየ ልጅ ከዚያ ስፍራ የመውጣት እድልን አግኝቶ ውስጡ ያለው እምቅ ማንነት ቀዳዳ ሲያገኝ የሚደርስበት ደረጃ አስገራሚ ነው። ይህ እውነታ አንድ ሰው የተመቻቸ ሁኔታ ካገኘ ሊደርስ የሚችልበት ከፍታ እጅግ የላቀ መሆኑን አመልካች ነው። ይህ እንዲሆን ውስጥህን የሚፈታውን ነገር ማድረግ የግድ ነው። እንተ ውስጥ ገና ያልወጣ እምቅ ብቃት አለ። ይህ ብቃት የሚገኘው በእንተ ውስጥ ብቻ ነው። አወላለድህ፤ አስተዳደግህ፤ ምኞትህ፤ ማድረግ የምትችለውና የምታልፍበት ሁኔታ ሲደመሩ አንተን ብቸኛ ያደርጉሃል - እንዴት ያለ ሃብት! ስኬት ማለት ይህ ነው - መሆን የምትችለውን ለመሆን መነሳት፤ ውስጥህ ያለውን ውብ ነገር መፍታትና መሄድ የምትችለውን ያህል መሄድ!

“ሰውን አሁን ካለበት ሁኔታ አንጻር ሰናሰተናግደው፤ ካለበት ሁኔታ የበለጠ እናወርደዋለን። ያለውን እምቅ ብቃትና ወደ ፊት መሆን የሚችለውን አይተን እንደዚያ

ሰናሰተናግደው፤ መሆን የሚገባውን እንዲሆን መንገድ እንከፍትለታለን” - Johann

Wolfgang Von Goethe

ራስህን አሁን ካለህበት ሁኔታ ባሻገር ማየት ካልጀመርክ በሁኔታህ እንደታሰርክ ትናራለህ። ራስህን ማየት የሚገባህ መሆን ከምትችለውና ከታመቀው ብቃትህ አንጻር ነው። ይህንን ብቃትህን ለማወቅ ከፈለግህ፤ ያለመርካት ስሜቶችህን አዳምጣቸው። በተጨማሪም ከዚህ የተሻለ ማድረግ ይቻላል ብለህ የምታስባቸውን ጉዳዮች አጠናቀው - ታገኘዋለህ! አሁን ካለህበት ሁኔታና ከምትሄድበት አቅጣጫ የተሻለ ነገር እንዳለና አንድ ቀን እዚያ ደረጃ መድረስ እንዳለብህ ውስጥህ ከናፈቀ፤ የእምቅ ብቃትህን ቁልፍ አግኝተህክዋል።

ሰሌዳች የሚተርፍን ዘር መዝራት

ብልጽግና፤ ሃብት፤ እውቀት፤ ዝናና ጋይል ለሌሎች ካሉበት መነሳት ላቃታቸው ሰዎች ጥቅም እስኪውል ድረስ ካስኬት ጋር በፍጹም ሊያያዝ አይችልም። ለሌሎች የመታረፍህን መሸን ለማወቅ፤ ወደ እጅህ በገባውና ከእጅ በወጣው መካከል ያለውን ልዩነት ተመልከት። የገባው ብዙ፤ ለሌሎች ጥቅም የወጣው ግን ጥቂት ከሆነ ከስኬት ጎዳና ውጪ ነህ። እንተ የደረሰክበት ደረጃ የደረሰከውና ያገኘከውን መልካም ነገር ያገኘከው በሰው በኩል መሆኑን አትዘንጋ - ከመወለድና ለመራመድ ከመብቃት ጀምሮ! እንተ ካለፍክ በኋላ አሻራህ የሚገኝበት ነገር ስራ። እንተ በፍጹም ልትጠለልበት የማትችለውን ዛፍ ትከል።

“ታላቅነት ማለት እንቶ ካለፍክ በኋላ ለሌሎች እልፎ የሚሄድና የሚዘልቅን ነገር ጀምሮ

ማለፍ ማለት ነው” - William James

ይህንን አትዘንጋ - በምታገኘው ነገር ትኖራለህ፤ በምትሰጠው ነገር ሌላውን ታኖራለህ። ስኬት ማለት ይህ ነውና! እውቀትህና ሃብትህ፤ ብርታትህና በእጅህ የገባው ሁሉ ከአንተ

አልፎ ለሌላው ሲፈሰስ ወደስኬት ጥግ በመድረስ ላይ ነህ። ለራስ በልቶ መኖርና መሞት የታናሸነት ሁሉ ታናሽነት ነው። ታላላቆች ከእነሱ ለሚበልጥና ለሌላው ለሚተርፍ ነገር የሚኖሩና የሚሰሩ ናቸው።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው የእውነተኛ ስኬት ቁልፎች፡-

1. ማንነትንና ብቃትን ማወቅ
2. እምቅ ብቃትህን መፍታት
3. ለሌሎች የሚተርፍን ዘር መዝራት

የገንዘብ ብልጽግና ከሌሎች የስኬት "ንጥረ ነገሮች" ጋር ተዳብሎ ሲገኝ ብቻ ነው ስኬት ሊባል የሚችለው።

2

የትም የማይሄደው መርከብ

በአሳማ የመኖር ቁልፍ

ሰውን ከእንስሳ የሚለየው ምንድን ነው? በሁለት አግሩ መሄዱ ነው? መነጋገር መቻሉ ነው? ወይስ ... ? ሰው ከእንስሳ የሚለይባቸው ብዙ ነገሮች ቢኖሩም፣ ዋነኛው መለዩ ግን ሰው በዓላማና በአቅድ ለመኖር የመቻሉ ብቃት ነው። መብላት፣ መጠጣት፣ መተኛት፣ መነሳት፣ መጫወትና ወዲህና ወዲያ ማለት ለእንስሶችም የተሰጠ ነገር ነው። በእነዚህ ተግባሮች ውስጥ ዓላማ ሲካተትባቸው ብቻ ሰው በእውነትም ሰው ወደ መሆን ይመጣል። ዓላማ የለሽ ኑሮ የሚኖር ሰው፣ ሰው ሆኖ ከሰውነት ቢታች እንዲኖር ይገደዳል።

በአንድ ከተማ ውስጥ በየምሽቱ ሰዎችን እየጫነ ለሰዓታት በባህሩ ላይ ወዲህና ወዲያ በመሄድ ካሳለፈ በኋላ በመጨረሻ ሰዎቹን የነበሩበት ስፍራ መልሶ የሚያራግፋቸው መርከብ እንዳለ ይነገራል። ይህ ግዙፍ መርከብ በውስጡ አለ የተባለ በማንኛውም ዘመናዊ ከተማ ውስጥ የሚገኙ ነገሮችን አካቷል። መዝናኛው፣ መዋኛው፣ መጫወቻው፣ የሚበላውና የሚጠጣው ሙሉ ነው! የዚህ መርከብ ስም፡ "የትም የማይሄደው መርከብ" በመባል ይታወቃል። ይህ መርከብ በየምሽቱ ሰዎችን በመጫን ወዲህና ወዲያ ይሄዳል፣ ነገር ግን የትም አይደርስም። በጉዞው ወቅት ተሳፋሪዎቹ ይጫወታሉ፤

ይበላሉ፤ ይጠጣሉ፤ ይደንሳሉ፤ ይተዋወቃሉ፤ ያወራሉ ... በመጨረሻ ግን ራሳቸውን የተነሱበት ቦታ ላይ ያገኙታል። በአለቱ በተከናወነው ነገር “እጅግ ደስ ከተሰኙ” በኋላ ሌላ የደስታ ምንጭ ፍለጋ ወደየስፍራቸው ይሰማራሉ - ገዝተው ግን የትም አልወሰዳቸውም!

“ታላላቅ አእምሮች ዓላማ አላቸው፤ ሌሎቹ ግን ምኞት ብቻ ይዘዋል” - Washington

Irving

በዚህች ምድር ላይ ከ7 ቢልዮን ሕዝብ በላይ ወዲህና ወዲያ ሲመለስና ዓለም ሕይወት ባላቸው ፍጡራን መሞላቷን ማየት ደስ ያስኛል። ሆኖም ይህንን ደስ የሚያሰኝ ነገር ጥቁር ነጥብ የሚጥልበት አንድ አሳዛኝ ነገር አለ፤ ቁጥራቸው ጥቂት ያልሆኑ ሰዎች የሚሄዱበትን አያውቁም። እነዚህ ሰዎች በቀን ውስጥ ብዙ እንቅስቃሴ ቢያስመዘግቡም፤ የእነዚህ እንቅስቃሴዎች ድምር ውጤቱ ዜሮ ወይም ባዶ ነው።

የብዙ ቁጥሮች ድምር ዜሮ የሚሆነው አንዴት ነው? መልሱ ቀላል ነው። የብዙ ቁጥሮች ድምር ዜሮ የሚሆነው የተደመሩት ቁጥሮች በሙሉ ዜሮ ሲሆኑ ነው። የየአለት እንቅስቃሴአችን ዜሮ የሚሆንበት ብቸኛ ምክንያት ካለምንም ዘላቂ እይታ ስለምንተገብረው ነው። የአለቱ ተግዳሮት የሚያመጣበት ትግልና የጊዜው መልካም ገጠመኝ የሚሰጠን ጊዜአዊ ደስታ ልንገነባው ከሚገባን አጠቃላይ የሕይወት ዓላማ እይታ-ሀሊናችንን ይጋርዱታል። ግንባታ-የለሽ ደስታ፤ ግንባታ-የለሽ ጨዋታ፤ ግንባታ-የለሽ ስራ፤ ግንባታ-የለሽ ወዳጅነት፤ ፍጻሜ የለሽ ሩጫ ... ዝርዝሩ ብዙ ነው። አንድ ሰው ስኬታማነትን በብርቱ ከፈለገ፤ በሕይወቱ ያለው ዓላማ ጉዳይ ግድ ሊለው ይገባል።

ዓላማ ከሌለው ሩጫ ለመዳን፤ ትርጉም የሞላው ሕይወት ለመኖርና ራስን መስመር ለማስያዝ የሚከተሉትን ምክሮች አለግሳለሁ።

እንምረህን ተጠቀም

በዚህ ዓለም ላይ የተፈለሰፉትን አሰገራሚ ግኝቶች አሉ። የሰው ዘር የማሰብ ብቃቱን ተጠቅሞ የደረሰበትን ደረጃ ተመልከት። ይህ ሁሉ ሆኖ እንኳ ጥናቶች እንደሚነግሩን አእምሮአችንን ካለው ብቃት አስር በመቶውን ብቻ ነው የምንጠቀመው። የቀረውን ዘጠና በመቶ የአእምሮአችንን ብቃት መጠቀም ብንችል ምን ማድረግ እንችላለን? ይህ እውነታ፤ ከዚህ በፊት አገኘሁት ከምትለው ውጤት በብዙ እጥፍ ልታገኝ የምትችልበት ብቃት እንዳለህ አመልካች ነው። ሰዎች ወደ ትምህርት ቤት ሄደው ፖሊስቸውን የሚከፍሉትን ጊዜያቸውን የሚሰውት ይህንኑ አእምሮ የተባለውን ሞተር ለመቀጠብና ለማነሳሳት መሆኑን አትርሳ። ማሰብ ትችላለህ፤ መሻሻል ትችላለህ፤ ማቀድ ትችላለህ፤ አዳዲስ ነገሮችን መፍጠር ትችላለህ!!! ቁልፉ አንተው ጋር ነው ያለው። ይህ ቁልፍ ውሳኔ ይባላል። በከንቱ የምታሳልፋቸውን ጊዜአቶችህን እንደገና በማደስ አእምሮህን በመጠቀምና በማሰብ አዲስ ንድፍ ማውጣት ትችላለህ።

“ቀድሞውኑ የሕይወታችን ችግሮች እንዲከሰቱ ምክንያት የሆነንን ያንኑ አስተሳሰባችንን ተጠቅመን ለእነዚያው ችግሮች መፍትሄ ልናገኝላቸው እንችልም” - Albert Einstein

አሁን የምንኖረውን ኑሮ የወሰነልን ያለፈው አስተሳሰባችንና ውሳኔአችን እንደሆነ ለሁላችንም ግልጽ ነው። አእምሮአችንን የለጠጥነውንና ለማሰብ የተነሳነውን ያህል ሕይወታችንም በዚያው ልክ ይነሳል። ይህ እንዲሆን አሁን ያለንበትን ሁኔታና ኑሮ ወደ መኖር ያመጣውን አመለካከትና ያለፈ ታሪክ ለመቀየር እንደገና ቁጭ ብለን ማሰብ አስፈላጊ ነው። የምናስባቸው ሃሳቦች ወሳኞች ናቸው። ዓላማ ያለው ሕይወት ለመኖር አእምሮን መጠቀም የግድ ነው - ሕይወት የአስተሳሰብ ጥርትም ናትና። ሳናስብ ማሰላስል አንችልም፤ ሳናሰላስል ደግሞ አንድ እውነታ ጥግ ላይ መድረስ አስቸጋሪ ነው። የነገሮችን ግራና ቀኝ አይተንና ከዚህ የተሻለ መንገድ እንዳለ አምነን ለላቀ እይታ ስንነሳ የዓላማን ጎዳና እናገኛለን።

በየቀኑ ገጠመኝህና በስሜትህ አትነዳ

አንዳንድ ሰዎች የተከፈተ በር ስላገኙ ብቻ ካለምንም ጥያቄ ሰተት ብለው ይገባሉ። ስራን በጋራ አንስራ የሚላቸው ሰው ስለተገኘ ብቻ ውል ለመፈራረም እጅግ ይቸኩላሉ። ለመጣላቸው ገጠመኝና እድል ምንም ጥያቄ ሳያነሱ ራሳቸውን አሳልፈው ይሰጣሉ። ሌሎች ደግሞ ጥሩ ስሜት አስከስጣቸው ድረስ አንድን ነገር ከማድረግ አይመለሱም። በአለቱ የሚከተሉት ነገር ለስሜታቸው ጥሩ መነታታት የሰጣቸውን ሁኔታ ነው። እስኪቆም በልና በጣም የምትወዳቸውን የምግብ አይነቶች ቁጠራቸው። ከእነዚህ ምግቦች መካከል አብዛኛዎቹ ለምሳሌ የሚጥሙ፣ ለጤንነት ግን ጠንቅ የሆኑ ናቸው ብዬ አገምታለሁ። በስኳር የተለወሰውና ጣፋጩ፣ በዘይት የተጠበሰው፣ ቅባት የበዛበትና በኬሚካል ተቀምጦ የቆየው ብሉኝ ብሉኝ የሚል ስሜትን ያነሳሳል። አንግዲህ፣ አስተዋይ ሰው ከሆንክ አንድን ነገር የምታደርገው ስለጣፈጠህ ወይም እድል ስለተገኘ ሳይሆን በነገሩ ትከክለኛነት ስላመንክበት ብቻ ነው። አንድ ነገር የምታደርገው ለስሜትህ ስለተስማማህ ብቻ ሳይሆን ከአላማህ አንጻር ትከክለኛ ነገር ስለሆነ መሆን አለበት። ይህ የስኬታማ ሰዎች መለዮ ነው።

“ገጠመኞች እንዲገዙን መፍቀድ እንችላለን፣ ወይም ደግሞ በውስጣችን ባለን ለመለካከት ገጠመኞችን በቁጥጥር ስር ማዋል እንችላለን” – Earl Nightingale

ብዙ ሰዎች የገጠመኝ ባሪያዎች ሆነው ይኖራሉ። ሕይወታቸውን የሚመሩት እነሱ አይደሉም፣ የአለቱ ገጠመኝ እንጂ! ከአንድ ስፍራ ተነስተው ሌላኛው ስፍራ ላላቸው አስፈላጊ ቀጠሮ አስከደርሱ ድረስ በመካከሉ የሚቀርብላቸውን ግብዣ ሁሉ ያስተናግዳሉ። “እምቢ” የሚሉት ነገር የላቸውም። ይህ “ቀውጢ” ሕይወት ነው፣ የትም እያደርስም። ስኬታማ ሰው የጀመረውን ነገር ጥግ እስከሚያደርስ ድረስ ስሜትንና ገጠመኝን ወደ ጎን ያስቀምጣቸዋል፤ ጉዞውንም ከዓላማው አንጻር ይቃኛል። አንተም የስሜትና የገጠመኝ ባሪያ ላለመሆን ዛሬውኑ መወሰን አለብህ። ይህንን ማድረግ ቀላል

ተግባሮችህን ከዓላማህ አንጻር ቃኝቸው

ውሎህ፣ ጓደኝነትህ፣ የምትማረው ትምህርት፣ የምታነባቸው መጻህፍትና የመሳሰሉት ሁኔታዎች በመላ ምትና በአባሰጡኝ ሳይሆን ከአላማህ አንጻር ሊመረጡ ይገባቸዋል። አንድ ሰው ሃኪም የመሆን ሕልም እያለው ጊዜውን ሁሉ ከዚያ ጋር የማይዛመድን መጻህፍትን እያነበበ ካሳለፈ አንድ የተበላሸ ነገር እንዳለ ያሳያል። ይህ ሰው መጀመሪያውኑ ህክምናን የመረጠው በስህተት ወይም በሰው ግፊት ነው፣ አለዚያም “የተግባርና የውጤት” ህግ በቅጡ አልገባውም። ከላይ እንደገለጽኩት፣ የምትይዛቸው ጓደኞች፣ የምታሳልፍባቸው ቦታዎች፣ የምታነባቸው መጻህፍትም ሆኑ የምትከታተላቸው ግኝቶች ከዝንባሌህና ከዓላማህ አንጻር ሲሆኑ ስኬት የአጋጣሚና የእድል ጉዳይ መሆኑ ይቀርና የእርግጠኝነት ጉዳይ ይሆናል።

“የየእለት ተግባራችን በሕይወታችን ቀዳሚነት የሰጠውን ነገር ጠቋሚ ነው”-

Mohandas Gandhi

በየአለቱ ለመተግበር የምትነሳሳለትን ነገር አስተውለው። ብዙውን ጊዜህን የምታሳልፈው ምን ነገር ላይ እንደሆነ እስኪበረታታ ተመልከት። በእጅህ የሚገባውን ገንዘብ አብዛኛውን በምን ላይ እንደምታውለው መለስ ብለህ በጥንቃቄ አሰላው። ሃሳብህንም የጣልከባቸውን ሁኔታዎች እስኪ አጠናቀው። እነዚህ ሁኔታዎች ቅድሚያ የሰጠሃቸው ነገሮች ጠቋሚ ናቸው። በሌላ አባባል ሁል ጊዜ ስታደርግ ራስህን

የምታገኘው ነገር የሕይወትህን ቅደም ተከተል ያሳያል። አእምሮህ የሚያስበው ሃሳብ፣ አግርህ የሚረመድበት አቅጣጫና እጆችህም ለማድረግ የሚቀናቸው ጉዳዮች የሕይወትህን ቅኝት አመልካቾች ናቸው። ይህ ቅኝት ከአላማህ አንጻር መቃኘቱን አርግጠኛ ሁን። አለዚያ ሙዚቃው የማይጫወተውን ቅኔ ስትቀኝ በመኖር ራስህንም ሆነ ሌላውን ግራ ታጋባለህ።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው በአላማ ለመኖር የሚጠቅሙ ምክሮች፡-

1. አእምሮህን ተጠቀም
2. በየቀኑ ገጠመኝህና በስሜትህ አትነዳ
3. ተግባሮችህን ከዓላማህ አንጻር ቃኛቸው

የአለቱ ተግዳሮት የሚያመጣብን ትግልና የጊዜው መልካም ገጠመኝ የሚሰጠን ጊዜአዊ ደስታ ልንገነባው ከሚገባን አጠቃላይ የሕይወት ዓላማ አይነት ህሊናችንን ይጋርዱታል።

3

ጫማ የሚያደርግ የስም

አጋጣሚን የመጠቀም ቁልፍ

አንድ አይነት “እድል” ያጋጠማቸው ሁለት ሰዎች እንዴት የተለያዩ የስኬት ደረጃ ይኖራቸዋል? ሁለት ሰዎች በአንድ ቤት ተወልደው፣ በተመሳሳይ ቤተሰብ እጅ አድገው፣ በአንድ ከተማ ኖረው፣ በአንድ አይነት ትምህርት ቤት ተምረው እንዴት የተለያዩ ደረጃ ላይ ይገኛሉ? እነዚህ ሰዎች ተመሳሳይ እድል አግኝተው አንዱ በስኬት ሲዘልቅ

ሌላው በተራ ነገር ተወስኖ ሲቀር ጥያቄ የሚፈጥር ጉዳይ ነው። ብዙ ሰዎች በእጃው የገባውን እድል አያዩትም፤ ስለዚህ በፍጹም አይጠቀሙበትም። ለአንድ ነገር መታደል አንድ ነገር ነው፤ ያንን እድል መጠቀም መቻል ደግሞ ሌላ ነገር። አንዳንድ ሰዎች በፊታቸው ያለውን እድል ለማየት አይናቸውን ያለመከፈታቸው እውነታ የስኬታማዎችን ካምፕ ከስኬት ቢሶቹ የሚለየውን መስመር ያሰምረዋል።

ከብዙ አመታት በፊት በዘመኑ ሰለጠነ ከሚባል ከአንድ የአውሮፓ አገር ሁለት ሰዎች ወደ አንዲት በስልጣኔ ወዳልገፋች ደኃ አገር የጫማ ፋብሪካን ለመክፈት እንደተላኩ ይነገራል። በዚያች ደኃ አገር ውስጥ አንድም ጫማ የሚያደርግ ሰው የለም፤ ሁሉም ባዶ እግሩን ነው የሚሄደው። አንደኛው ሰው በሶስት ሳምንት ወደመጣበት ካምፓኒ እንዲህ የሚል መልእክት ላከ፤ “ማንም ሰው ጫማ የማያደርግበት ሃገር ልካችሁኝ

እንዴት ጫማ ሽጥ ትሉኛላችሁ?" ሁለተኛውም በዚያው ሰዓት እንዲህ የሚል መልእክት ለአለቆቹ ላከ፤ "ማንም ጫማ የሚያደርግ ሰው የለም። ስለሆነም ታላቅ የጫማ ገበያ እድል ያለበት ሰፍራ ነውና እዚያ ያለውን ጫማ በሙሉ ላኩ፤ ፋብሪካውም በአስቸኳይ ይከፈት"። ሁለት ሰዎች፤ አንድ አይነት ሁኔታ፤ የተለያየ እይታ! አንዱ ጫማ የማያደርጉ ሰዎች መካከል እንዴት ጫማ ይሸጣል ብሎ ሲያስብ፤ ሌላኛው ጫማ ያለማድረጋቸውን ሁኔታ ጫማ የመሸጫ እድል አድርጎ ወሰደው።

"ጨለምተኛው በፊቱ ባገኘው እድል ሁሉ ውስጥ ያለውን አስቸጋሪ ነገር ያያል፤ አዎንታዊው በገጠመው ችግር ሁሉ ውስጥ ያለውን እድል ይመለከታል" - Winston Churchill

ቆም በል! ዙሪያህን ተመልከት! ዙሪያህን ብዙ አስገራሚ እድሎች ሞልተውታል። ልታውቃቸው የምትችላቸው ሰዎች፤ ልትሰራቸው የምትችላቸው ስራዎች፤ ልትማራቸው የምትችላቸው የትምህርት አይነቶች ... እድሉ ብዙ ነው።

በዙሪያህ ያለውን እድል ለማየት ማንነትህን ብትከፍተው ለማዘን፤ ለማቀርቀርም ሆነ ተስፋ ለመቁረጥ ጊዜ እንደማይኖርህ ወዲያው ይገለጥልሃል። ምናልባት የሌለህን በዙሪያ የከበበውን አጉል ነገር ብቻ እያየህ ስጋት ውስጥ ትኖር ይሆናል። ይህንን ግን አስብ - በዙሪያህ ያለው ጨለማ ከሆነ፤ አስገራሚ የሆነ ብርሃንን የማብራት እድል እንደሆነ አትዘነጋ። የሚያደርገውን በማያውቅ ሰው የተሞላ አካባቢ ካለህ እነዚህን ሰዎች የማሰልጠን ታላቅ እድል እንዳለህ አስታውስ። ራስህን ጽብ ባለበት ቦታ ካገኘሽው የሰላም አምባሳደር የመሆን ታላቅ እድል እንዳጋጠመህ መቁጠር ትችላለህ። ይህ እንዲሆን ግን የተዘጋጀ ማንነት ያስፈልግሃል።

በዙሪያ ያለውን መልካም አጋጣሚ ለመጠቀም እንድትችል የሚከተሉት እውነቶች ያግዙሃል ብዬ አምናለሁ።

ጨለምተኝነትን ስወግድ

ጨለምተኛ (Pessimist) የሆነ ሰው አሉታዊ ሰው ነው። አሉታዊ ማለት የአዎንታዊ ተቃራኒ አመለካከት ነው። አዎንታዊ ሰው በይሆናልና በይቻላል የተሞላ ሰው ነው። በእያንዳንዱ ገጠመኝ ውስጥ ጥሩውን ጎን ለማየት ቀና ይላል። ጨለምተኛው ግን ዘወትር ጨለማውን፤ ከስረቱንና ውድቀቱን ለመቁጠር የተዘጋጀ ማንነት አለው። እንዲህ አይነት ሰው ሳይወድቅ የወደቀ ሰው ነው። ጨለምተኛ ሰው በራሱ ላይ ከፋን "የሚተነብይና" የራሱን "ትንቢት" ራሱ የሚያስፈጽም አሳዛኝ ሰው ነው። "እወድቃለሁ፤ አይቻልም፤ መሰናከሉ ብዙ ነው ..." ብሎ ስለሚያስብ እነዚህን ነገሮች ለማስተናገድ የተዘጋጀ ማንነት አለው። የሚያየውም ያንንው ነው፤ የሚሄደውም ወደዚያው ነው፤ የሚወድቀውም እዚያው ላይ ነው! ይህ ሰው ስኬተ-ቢስ ሆኖ ከመቅረት በቀር ሌላ ምንም አማራጭ የለውም። አዎንታዊ ሰው የዚህ ተቃራኒ ነው። ከማይቻል ውስጥ የሚቻልን ነገር፤ ከመውደቅ ውስጥ የመነሳትንና የመዝለቅን እድል፤ በጨለማ ውስጥ የብርሃን ምንጭ የመሆንን ገጠመኝ የሚያይ ማንነት አለው።

"ጨለምተኛ ሰው ማለት ከሁለት ክፉ ነገሮች መካከል አንዱን የመምረጥ ሁኔታ ሲያጋጥመው ሁለቱንም የሚመርጥ ሰው ነው" - Oscar Wilde

የገጠመህን ሁኔታ ሁሉ በምን እይታ እንደምታየው የመምረጥ ሙሉ መብት አለህ። ጨለምተኝነትን ከመረጥክ እይታህን ሁሉ የማይብዝዝ ተጽእኖ ያስከትልብሃል። ምርጫህ ሁሉ ጤና ቢስ ይሆናል። አዎንታዊነትን ስትሞላ ግን ከከፋ ነገር ውስጥ እንኳ ሳይቀር መልካም ነገርን ጨምቆ ለማውጣት የሚያስችልን ብሩህ እይታ ታገኛለህ።

ሁኔታዎችን ወደ መኖር አምጣቸው

በስኬታማና በስኬተ-ቢስ ሰው መካከል ካሉት ዋነኛ ልዩነቶች መካከል ይህ እውነታ አንዱ ነው። ስኬታማ ሰዎች ቁጭ ብለው ሁኔታዎች ወደመሆን አስከጦጡ አይጠብቁም፤ ሁኔታዎችን በመነካካት ወደመሆን ያመጧቸዋል እንጂ። ይጀምራሉ፤ ይንቀሳቀሳሉ፤ ያነጋግራሉ፤ ያንኳኳሉ ... ። ስኬተ-ቢስ ሰዎች ሁኔታዎች ወደመኖር አስከጦጡ ቁጭ ብለው ይጠብቃሉ። ከመጡ ጉድለታቸውን ሲቆጥሩ ካልመጡ ደግሞ ባለመምጣታቸው ሲነጮኑ ይታያሉ። ይህ ደግሞ በራስ ላይ መከራን እንደመደራረብ ነው። ምናልባት ያደከበት አካባቢ ካልደገፉት፤ ካልጎተቱት፤ ካላደረጉለትና ካልተቆጣጠሩት የማይንቀሳቀስ ህዝብ የሞላበት አካባቢ ቢሆንም እንኳ፤ አንተ ግን ከዚያ ላይ ለማለት መወሰን ትችላለህ። የሚያስብ አእምሮ፤ የሚጀምሩ እጆችና የሚራመዱ እግሮችን ማዳበር ትችላለህ። ይህ የሚሆነው ግን አሁን ካለህበት ሁኔታ የተሻለ ነገር ውስጥ ለመግባት በመቁረጥና ነገሮችን ወደ መኖር ለማምጣት በመንቀሳቀስ ነው።

“አንዳንድ ሰዎች ነገሮችን ወደመኖር ያመጣሉ፤ ሌሎች ነገሮች ወደመኖር ሲመጡ ዝም ብለው ያያሉ፤ ሌሎች ደግሞ በሚከናወነው ነገር ከመደነቅ ያለፈ ነገር የላቸውም” -

Unknown Source

ከየትኛው ወገን ነህ? ሰዎች ባላቸው ብቃት ተጠቅመው ከስኬት ወደ ስኬት ሲዘልቁ የአነሱን ነገር እንደ ድራማ ከሚያዩት ነህ? ሰዎች ከአንዱ ከንዋኔ ወደሌላኛው ሲሻገሩና ጊዜያቸውን ለመልካም ስኬት ሲያውሉት ከሚያደንቁትና ከሚያወሩት ነህ? ወይስ ጨዋታው መካከል ነህ? አሁን ላነሳህ፤ ጨዋታው መካከል ግብ! በመጀመሪያ ራስህን አነሳሳ፤ በመቀጠልም ነገሮችን ቀስቅሰ። የሌለው ነገር በአንተ ምክንያት ወደመኖር ይምጣ። ያለው ነገር በአንተ ምክንያት ወደ ተሻለ ደረጃ ይደግ።

አጥረትን ወደ ገቢ ምንጭ ቀይር

በዚህ አለም ላይ ገንዘብ የሚከፈልህ ከፋዮችህን ለተጋፋቸው ችግር ለምትሰጠው መፍትሄ እንደሆነ አትዘንጋ። ችግር ባለበት ስፍራ መፍትሄ ሰጪዎች ይፈለጋሉ። ሃኪሞች የህመምን ችግር ይፈታሉ፤ መካኒኮች የመኪናን ችግር ይፈታሉ፤ አካውንታንቶች የገንዘብ አያያዝን ችግር ይፈታሉ። ይህንንም በማድረግ ገንዘብ ያገኛሉ። በብዙ ስፍራዎች ግን ችግር አራጋቢዎች እንጂ መፍትሄ አቅራቢዎች ላታገኝ ትችላህ - እንዴት ያለ ታላቅ እድል! የመፍትሄ ምንጭ ለመሆን ራስህን ማዘጋጀት ትችላለህ። በዙሪያህ ችግር ያለበትን ሁኔታ ስትመለከት፤ ስለችግሩ ከማውራትና ጥፋተኛውንና የሚወቀሰውን ሰው ከመፈላለግ ይልቅ፤ ያንን ችግር የመቅረፊያውን ብልሃት ተማርና ተመለስ፤ የመፍትሄ ሰው ትሆናለህ - ስኬትህ ያለው አዚያ ጋር ነው! እምቢታን የመጨረሻ መልስ አድርገህ አትቀበል። እምቢ ያለህ ነገር እሺ እስኪልህና መፍትሄ እስኪገኝለት ድረስ መንገድን ፍጠር። መውደቅንና ተስፋ መቁረጥን የመጨረሻ መልስ ላለማድረግ ቀረጥ። ይልቁንም ሁኔታዎቹን ወደ እድል ለውጣቸው።

“ችግራችን የችግር መኖር አይደለም። ችግራችን፤ ችግር በፍጹም መከሰት የለበትም ብለን አስበን ችግር መኖሩን እንደችግር መቁጠራችን ነው” - Theodore Rubin

ችግር የሌለበት ስፍራና ሕይወት የትኛው ነው? ሕጻን መጫወቻ የመቀማት ችግር አለበት። ወጣቱ በጓደኛ የመገፋት ችግር አለበት። ያገባው ያለመግባባት ችግር አለበት። የወለዱት የልጆች አስቸጋሪነት ይጋፋቸዋል። ልጆቹን አሳድጎ ከቤቱ ካሰናበተ የከረመው ደግሞ የእድሜ ጫና የሚያስከትለው ችግር አለበት። በዚህ ምድር ላይ ስትኖር ይህቺ ዓለም ከአንዱ ችግር ወደ ሌላኛው ችግር እየተቀባበለች ታኖርሃለች። አመለካከትህን ብትቀይር ግን ችግርን ወደ እድልና ወደ ስኬት መሰላልነት መቀየር ትችላለህ። አሁን ማንበብህን አቁምና በዙሪያህ ሰዎች የሚቸገሩበትን ነገር አስቲ አስብ። አንድ ነገርን ማግኘትህ አይቀርም።

ይህ ችግር እስካሁን ያለውና ሊለወጥ ያልቻለው መፍትሄ የሚሰጠው ሰው ስላልተገኘ ነው። መፍትሄ ሰጪ የማይገኝበት ምክንያት ደግሞ ችሎታው ያለው ሰው ሲጠፋ ወይም ደግሞ ችሎታው አያለው ፈቃደኝነቱ ያለው ሰው ሲታጣ ነው። ሁኔታው ግን ምን ዓይነት እድል ሊሰጥህ እንደሚችል አስበው። መፍትሄ ፍጠርለትና አንድ ነገር አድርግ።

በዚህ ምሳሌችን የተመለከትናቸው አጋጣሚን የመጠቀም እርምጃዎች፡-

1. ጨለምተኝነትን አስወግድ
2. ሁኔታዎችን ወደ መኖር አምጣቸው
3. አጥረትን ወደ ገቢ ምንጭ ቀይር

ራስህን ጸብ ባለበት ቦታ ካገኘኸው የሰላም አምባሳደር የመሆን ታላቅ እድል እንዲገጠመህ መቁጠር ትችላለህ።

4

ጨምዳዳው መቸ ብር

ማንነትን የመቀበል ቁልፍ

የማንነትህን ዋጋ የሚወስነው ምንድን ነው? አንዳንድ ሰዎች የማንነታቸውን ዋጋ የሚመዝኑት ካሳለፉት መከራና ከደረሰባቸው ችግር አንጻር ነው። የደረሰባቸውን የኑሮ ውጣ ውረድ በአካላቸውና በኑሮአቸውም ላይ ያደረሰውን ጉዳት በቀጥታ ከማንነታቸው ዋጋ ጋር ያዛምዱታል። ሲቸገሩና ሲጎላቹሉ የማንነታቸውን ዋጋ ይቀንሱታል። በአንጻሩ ነገሮች በመልካም ሲሄድላቸውና የተሳካላቸው ሲመስላቸው ለራሳቸው የሚሰጡትን ዋጋ ከፍ ያደርጉታል። ሰዎችም ካለማቋረጥ ይህንኑ መልእክት ለህሊናው እንዲናገሩ ይፈቅዱላቸዋል። ውጤቱም የወደቀ ማንነትን ነው።

በአንድ በዝቅተኝነት ስሜት የተመቱ ሰዎች ለምክር በሚመጡበት ማእከል ብዙ ሰዎች ተሰብስበዋል። ችግራቸው አንድ ነው፤ የኑሮአቸው ሁኔታ በራሳቸው ላይ ያላቸውን አመለካከት ደብድቦ ጥሎታል። በራሳቸው ላይ የወደቀ አመለካከት አላቸው። ይህ ሰው በምን መልኩ ከዚህ አመለካከት ሊያወጣቸው እንደሚችል ካሰበ በኋላ አንድን ምሳሌ ነገራቸው። በእጁ አንድ ድፍን መቶ ብር ይዟል። ወደ ሰዎቹ ዘወር አለና፤ “የዚህ ብር ዋጋ ስንት ነው?” አላቸው። የሁሉም መልስ እንደተጠበቀው፤ “መቶ ብር” የሚል ነበር። የሚቀጥለው ጥያቄ፤ “ይህ ብር ምን ሊዝ ይቻላል” የሚል ነበር። ሁሉም

በመሸቀዳደም ምን ሊገዛ እንደሚችል መናገር ጀመሩ። በመቀጠልም፤ ይህንን መቶ ብር በመዳፋ አጅግ ጨመደደው፤ ከዚያም ወደ መሬት ጣለውና ረገጠው። በእጁ እንስቶ ከጨመደደው በኋላ ያንኑ ጥያቄ ጠየቃቸው፤ “የዚህ ብር ዋጋ ስንት ነው?”። የሁሉም መልስ እንደቀድሞው፤ “መቶ ብር” የሚል ነበር። ሁለተኛውንም ጥያቄ ደገመው፤ “ይህ ብር ምን ሊገዛ ይቻላል?” የሚል ነበር። መልሳቸው እንደቀድሞው ነበር። ከዚያም መልእክቱን አስተላለፈላቸው - “ይህ ብር ተጨማሪደ፤ ወደቀ፤ ተረገጠ፤ ... ዋጋው ግን ያው ነው። የእናንተም ዋጋ እንዲሁ ነው። ምንም አይነት ነገር በሕይወታችሁ ቢያልፍ፤ ዋጋችሁ ግን ያው ነው - የውጪ ገጠመኛችሁና ሁኔታችሁ የማንነታችሁን ዋጋ መቀነስም ሆነ መጨመር አይችልም”።

“አንተነትህን የያዘው የሆነክው ማንነትህ አይደለም፤ ነኝ ብለህ ያሰብከው ሃሳብህ አንጂ” - Unknown Source

ከተወለድከባት ቀን ጀምሮ ያለፍከባቸውን ሁኔታዎች መለስ ብለህ ተመልከታቸው። የወደቅከባቸውንና የተነሳሳባቸውን፤ ያዘነከባቸውንና የተደሰትከባቸውን፤ የብቸኝነትህን ጊዜና በወዳጆች የተከበብከባቸውን ጊዜአት ... አስባቸው። እነዚህ ሁኔታዎች የተለያዩ የሰሜት ከፍታዎችንና ዝቅታዎችን እንድታሳልፍ ዳርገውሃል፤ ሆኖም በማንነትህ ላይ ጥቂት እንኳ የዋጋ መቀነስ ተጽእኖ የላቸውም። ማንነትህ፤ በምንም ሁኔታ ውስጥ ብታልፍም ያው ማንነትህ ነው። ስኬታማ ሆነክም አልሆንክ፤ ባለጣጋ ሆነክም አልሆንክ፤ እነዚህ ነገሮች ከማንነትህ ጋር በፍጹም አይገናኙም። በማንነትህ ላይ ያለህ አመለካከትና ለማንነትህ የሰጠኸው ዋጋ ግን በስኬታማነትህ ላይ ታላቅ ተጽእኖ ሊያመጣ ይችላል። ያለፈው ታሪክህ፤ አሁን የምታልፍበት የኑሮ ጫናም ሆነ ያለህና የሌላህ ነገር በአንተነትህ ዋጋ ላይ ተመን እንዲያስቀምጡበት የምታደርገው አንተው ብቻ ነህ። ሰው የመሆኑ ከቡርነት በፍጹም በዋጋ ሊተመን ስለማይችል፤ ከፍም ሆነ ዝቅ ማለት አይችልም። በራሱ ላይ ያለህ ግምት ግን ከፍና ዝቅ ሊል ይችላል። ይህ ሁኔታ

ደግሞ አመልካችነቱ የሰሜትን ከፍታና ዝቅታ እንጂ የማንነትን ዋጋ ከፍታና ዝቅታ አይደለም።

ዋጋህን ሳትቀናንስ፤ ካለፈውና ከአሁኑ ሁኔታህ ላይ አይኖችህን እንስተህ በፊትህ ወዳለው መልካም የወደፊት ስኬት እንድትዘልቅ የሚከተሉትን እውነታዎች ማሳሰብ ጠቃሚ ነው።

ሰዎች የሚሰጡህን ቅጽል ስም አትቀበል

አንዳንድ ሰዎች ከፈቀድከላቸው በአንተ ላይ ተረማምደው የመሄድ ባህሪ አላቸው። ከራሳቸው ጥቅም አንጻር የሚቀርቡህ፤ የአንተ መውደቅ ለእነሱ መነሳት የሚጠቅም የሚመስላቸውና ለመብሰል ብዙ የሚቀራቸው ሰዎች በአካባቢህ አይጠፉም። ለእነዚህ ሰዎች ልቦናህን ከከፈትከና በአንተ ላይ፤ ስለአንተና ለአንተ የሚያወሩት ነገር ተጽእኖ እንዲያመጣብህ ከፈቀድከለት መውጫና መግቢያ ያሳጡሃል። በምትኩ፤ አንተ ያልፈቀድከለት ስም በአንተ ላይ ምንም ተጽእኖ እንደማይኖረው በማመን ሰዎች ያስመሩብህን መስመር አልፈህ ለመሄድ መነሳት አለብህ። ሰዎች የሚያውቁትን ነው የሚያደርጉት። በሌላ አባባል፤ ከዚህ የተሻለ ቢያውቁ ኖሮ በዚህ ሁኔታ አያስተናግዱህም ነበር። የሰጡህ ስም ሳይሆን ለዚያ ሁኔታ የሰጠኸው ምላሽ በወደፊትህ ላይ ወሳኝ ነው።

“ቅጽል ሰዎች በሰው ላይ የመጣበቅ ባህሪ አላቸው፤ በተለይም ከፉ ቅጽል ሰዎች እንደማይለቁ ማስታወሻ ናቸው” - Thomas Chandler

የቅጽል ስም ጥቃት የደረሰበት አንድ ሰው፤ “ቅጽል ስም ሰይጣን በአንድ ሰው ላይ ከሚወረውራቸው ጠንካራ ድንጋዮች መካከል የከፋው ድንጋይ ነው” ብሎ ተናገረ፤ እውነቱን ነው። ለሰዎች ቅጽል ስም የመስጠት ባህል በአለም ላይ ሁሉም አገር የሚጋራው ባህል ነው። የልጅነታችንን ዘመን ዘወር ብለን ስናስታውሰው በአካባቢያችን

ከአውነተኛው ስማቸው የተለየ ስም የተሰጣቸው ልጆች በርካታ ናቸው። የሚያስገርመው ግን አብዛኞቹ ቅጽል ስሞች ጥሩ ስሜት የሚሰጡ ሳይሆኑ ሰውን የሚያንቋሽሹ ናቸው። ሰዎች የሚሰጡ ስም ሊጎዳ የሚችለው ልቦናህን ስትሰጠውና የመጎዳት ዝንባሌ ሲኖርህ ብቻ ነው። አሉታዊ ቅጽል ስምን በሰዎች ላይ መለጠፍ የሚወዱ ሰዎች ብርታትን የሚያገኙት ሰዎች በተሰጣቸው ቅጽል ስም ግራ ሲጋቡ ሲያዩ ብቻ ነው።

የሆነልህን እንጂ የሆነብህን ስትቀጠር

ሳታሸንፍ በፍጹም እዚህ አልደረስክም። አንተ የአሸናፊዎች ምሳሌ እንጂ በፍጹም የተሸናፊዎች ምልክት አይደለህም። የአየሩን መለዋወጥ፣ የኢኮኖሚውን ከፍና ዝቅ ማለት፣ ከሰዎች የሚሰነዘርብህን ደስ የማያሰኙ ሁኔታዎች ... አልፈህ እዚህ ደርሰሃል። ከአሁን ወዲያ ደግሞ ከተሳሳትካቸው ነገሮች ትምህርትን፣ ከተሳካልህ ጉዳዮች ደግሞ ድፍረትን በመያዝ ወደፊት የመሄድ ሃላፊነት አለብህ። ማታ እቤት ስትገባ በሰላም መግባትህን አስብ እንጂ ከኪስህ የጠፋውን ገንዘብ ወይም የሞባይል ቀፎ በማሰብ፣ ወይም በመንገድ ላይ ያበሳጩህን ሰው በማሰላሰል አእምሮህን አትሙላው። ውስጥህን በይሆናልና በይቻላል መሙላት ከአንተ በፊት ያለፉ ሰዎችን አስደናቂ ፈለግ የመከተል አስገራሚ እርምጃ እንጂ የቅገጥ ምልክት አይደለም። የሆነልህን መልካም ነገር አእምሮህ ውስጥ ስፍራን ስጠውና በመኮትኮት አሳድገው። በተቃራኒው ደግሞ ጤና ቢሱን ሃሳብ ስፍራ በመንፈግ አስርበውና አንዲሞት አድርገው።

"ከነሃኖችህ ይልቅ ሃሴቶችህን፣ ከጠላቶችህ ይልቅ ደግሞ ወዲጆችህን ቁጠር" - Irish

Proverb

ሰላሚወዱህ ሰዎች ከማሰላሰልና ሰላሚጠሉህ ሰዎች ከማሰብ የትኛው ጥሩ ስሜት ይሰጥሃል? የሚወዱህ ሰዎች የነገሩህን የፍቅርና የአክብሮት ቃል ከማሰብና የሚጠሉህ

ሰዎች የነገሩህን ስሜትን የሚወጋ ቃል ከማሰላሰል የቱ ይሻልሃል? ምርጫው የአንተ ነው። ቁጭ ብለህ የማይቀበሉህ ሰዎች ማን ማን እንደሆኑ ከመቁጠር፣ የሚወዱህንና የሚቀበሉህን ሰዎች መቁጠር በስኬትህ ላይ ታላቅ ተጽእኖ አለው። ጨለማን በብርሃን እሸንፍ እንጂ በጨለማ አትሸንፍ።

ራስህን ስክብር

ራስህን ካላከበርክ ማንም ሰው እንደማያከብርህ አወቅ። ራስህን ማከበርህን ለማወቅ ስለ ራስህም ሆነ ስለ ሃገርህ ሰዎች፣ ስለ ወገኖችህ የምትናገረውን ንግግር አጠነው። ራስህን ሳታከብር ወገንህን ልታከብር አትችልም። ወገኑን የናቀ ሰው በቅድሚያ የናቀው ራሱን ነው። በሌላ ጎኑ፣ አላባበስህ፣ ለራስህ የምትሰጠው ትኩረት፣ የምትገኝባቸው ስፍራዎች፣ የምትመርጣቸው የጓደኛ አይነቶች ለራስህ የሰጠኸው ዋጋ ምልክቶች ናቸው። ንጹህ ነኝ ብለህ እያሰብክ ቆሻሻ ቦታ ራስህን ልታገኘው አትችልም። ጨዋ ነኝ ብለህ እያሰብክ ራሳቸውን ከተራ ነገር ለማውጣት ከማይፈልጉ ሰዎች ጋር ማሳለፍ አትችልም። የምታደርጋቸው ነገሮች ሁሉ ለራስህ የሰጠኸው ዋጋ ነጸብራቆች ናቸው።

"ለራሳችን ያለንን ክብር አሳልፈን ካልሰጠናቸው በስተቀር ሰዎች ሊወስዱብን

አይችሉም" - Mahatma Gandhi

ይህንን አትዘንጋ፡- ሰዎች ከሰጠሃቸው መብት የበለጠ ምንም አይነት መብት በአንተ ላይ ሊኖራቸው አይችልም። እንዳይንቁህ ማድረግ አትችልም፤ ራስህን በማከበር ግን ንቀታቸውን ቦታ ልታሳጣው ትችላለህ። ስለአንተ ከፋ እንዳያወሩ ማድረግ አትችልም፤ ያወሩትን ከፋ ነገር ተቃራኒ በመኖር ግን ወሬአቸው ውሸት እንደሆነ የማሳየትን መብትህን ግን ሊወስዱበህ አይችሉም። አብረሃቸው ለማሳለፍና በማንነትህ ላይ ተጽእኖ እንዲያመጡ የፈቀድከላቸው ሰዎች ብቻ በማንነትህ ላይ ያለህን አመለካከት ይወስናሉ፤ ይህንን ደግሞ መቆጣጠር ትችላለህ።

በዚህ ምዕራፋችን የተመለከተናቸው ማንነታችንን እንድንቀበል የሚረዱን አሰራራት ቁልፎች፡-

1. ሰዎች የሚሰጡህን ቅጽል ስም አትቀበል
2. የሆነልህን እንጂ የሆነብህን አትቁጠር
3. ራስህን አከብር

ሰው የመሆኑን ከቡርካት በፍጹም በዋጋ ሊተመን ስለማይችል፣ ከፍም ሆነ ዝቅ ማለት አይችልም፡፡

5

መራራው ሂትለር

ካለፈው ታሪክ የመፋታት ቁልፍ

የልጅነት አስተዳደሮችን በወደፊት ማንነታችን ላይ ምን ያህል ተጽእኖ አለው? የልጅነትንና የሰጋነትን ዘመን ፍጹም ፍቅር በተሞላበት ቤት ለማደግ የበቃ ልጅ የታደለ ነው፡፡ ብዙዎች ግን ይህንን እድል አያገኙትም፡፡ አንዳንዶች ርህራሄ በሌላቸው ቤቶች እጅ ሲያድጉ፣ ሌሎች ደግሞ ከቤተሰባቸው ጋር እንኳን የማደግ እድል አያገኙም፡፡

የመደብደቡ፣ የአስገድዶ መደፈሩ፣ በማያፈናፍን ችግር ውስጥ ማለፉ ... ብዙዎች ወደ አቅመ-አዳም (አቅመ-ሄዋን) ሲደርሱ በውስጣቸው ተሸከመው የሚመጡት አሉታዊ ተጽእኖ ቀላል አይደለም፡፡ የቀናውና የሚያደርገውን ያወቀው ብቻ ከዚያ ተጽእኖ ይላቀቃል፡፡

የአዶልፍ ሂትለር ታላቅ ወንድም የአባቱ ጨካኝነትን ለማምለጥ በ13 አመቱ ነበር ከቤቱ በርሮ የጠፋው፡፡ ይህ ልጅ ከቤቱ ከሄደ በኋላ የሂትለር አባት ከፋቱን በሰባት አመቱ ለጋ ልጅ በሂትለር ላይ በእጥፍ ጨመረው፡፡ ሂትለር በአባቱ እጅ አስቃቂ አመታትን አልፏል፡፡ ምርጫውን ተከልከሎአል፡፡ አርቲስት ለመሆን ይመኝ የነበረው ሂትለር በአባቱ አስገዳጅነት የሲቪል ሰራተኛነት አቅጣጫን እንዲከተል ተገደደ፡፡ የሂትለር ትምህርት ውጤቱ አጥጋቢ ስላልነበር የአባቱን የቁጣ እጅግ አባባሰው፡፡ የአይሁድ ዘር

አንዳለበት የሚነገረው የሂትለር አባት ከፋት በሂትለር ልብ ውስጥ አይሁድን የመጥላት ዘርም እንደዘራበት ይነገራል። አባቱ ከሞተ በኋላ፣ ሂትለር በ13 አመቱ የቤት ሃላፊነት በሜንቃው ላይ ተሸከመ። በእናቱ ሞት ምክንያት በኋላ በጉዲፊቻ ያድግ የነበረው ሂትለር ያንን ገቢ በመከልከል የነዳናን ሕይወት ቀምሷል። በብዙዎች እንደሚታመነው፣ ሂትለር በልጅነቱ ያሳለፈው ስቃይ ውስጡ ከጨመረበት መራራነት አንዳልተሳቀፈ በሕይወቱ ያደረጋቸው አስቃቂ ተግባሮች የዚያ ልምምድ ተጽእኖ እንደሆኑ ይታመናል። ሂትለር ቢያንስ ለ46 ሚልዮን ሰዎች መሞትና ለብዙ ንብረት መውደም ምክንያት የሆነ ሰው ነው።

“ጥላቻና መራራነት ማለት እንዲትን አይጥ ለመግደል ቤትህን በአሳት ማቃጠል ማለት ነው” - Henry Fosdick

አንዳንድ የሰነ-ልቦና ጥናቶች፣ አንድ ልጅ በአምስት አመቱ የወደፊቱን የሚወስነውን ብዙውን ማንነቱን ገንብቶ እንደሚጨርስ ይጠቁሙናል።

አዋቂዎች ሁሉ የሚሰማሙበት አውነታ፣ አንድ ልጅ በመጀመሪያዎቹ አምስትና አስር አመታት የሚያሳልፋቸው ሁኔታዎች በወደፊት ማንነቱ ላይ ታላቅ አስተዋጽኦ እንዳለው ነው። አንድ ሰው በእድሜ እያደገ ሲሄድ በላጋነቱ የደረሰበትን አስከፊ ሁኔታ ወደ ጓላ ለመጣልና ከመራራነት ለመውጣት አስፈላጊውን እርምጃ ካልወሰደ የወደፊት ማንነቱ መራራና ለሕብረተሰብ ጠንቅ የሚሆኑ ባህሪያትን የሚያንጸባርቅ ሊሆን ይችላል።

አንዳንድ ሰዎች የልጅነታቸውን አሉታዊና ጤና ቢስ ልምምድ በስሜታቸው ላይ ካመጣው ተጽእኖ ሳይለቀቁ ወደ ትዳር አለም ውስጥ ይገባሉ። ቁጣን፣ ጸበሻነት፣ ጦርጣራነትና የመሳሰሉትን ለትዳር ጠንቅ የሆኑ መራራ ነገሮች ይዘው ስለሚገቡ ብዙም ሳይቆዩ ለመለያየት ምክንያት ይሆናሉ። ሌሎች መራራነትን፣ ጥላቻና በአስተዳደግ ዘመናቸው የተነገጩትን የውስጥ ቂም ይዘው ወደ አመራር ይዘልቃሉ - እንዴት አይነት ስህተት! ካለፈው ሕይወት ተጽእኖ በስኬታማ ሁኔታ ራሱን መርቶ

ያለወጣ ሰው ሌላውን ለመምራት ሲሞክር ሊያስከትለው የሚችለው ጉዳት ቀላል አይደለም። ወደፊት ለመገለቅና ስኬታማ ሕይወት ውስጥ ለመግባት ካለፈው መፋታት የግድ ነው። ይህንን ለማድረግ የሚጠቅሙ ሃሳቦች እነሆ፡-

መሰ ሃላፊነትን ወሰድ

በሕይወትህ የተከሰቱትን አስከፊ ሁኔታዎች ለመቆጣጠር እድሉ ያልነበረህ ሰው ብትሆንም አንኳ። አሁን ግን ለሆነብህ ነገር የምትሰጠውን ምላሽ የመወሰን እድሉ አለህ። ስለሆነው ነገር ሰውን እየወቀሱ መኖር ሁኔታውን ያብሰዋል እንጂ ምንም አይጠቅምህም። አንዳንድ ሰዎች ሕይወታቸው ስላለበት ሁኔታ የማይወቅሱት ሰው የለም - ቤተሰብን፣ ፍቅረኛን፣ የትዳር ጓደኛን፣ መንግስትን፣ የጋይማኖት መሪዎችን - ተወቃሾች ብዙ ነው። አውነታው ግን ይህ ነው፡- በሕይወትህ ለሆነው፣ በመሆን ላይ ላለውና ወደፊትም ለሚሆነው ነገር ሙሉ ሃላፊው አንተ ነህ። የሆነውንና የሚሆነውን መቆጣጠር ባትችልም አንኳ። ለተከሰተው ሁኔታ የምትሰጠውን ምላሽ መወሰን ትችላለህ። በአለም ላይ የሚያስገርም ስኬት ውስጥ የገቡ ሰዎች አብዛኛዎቹ በልጅነታቸውም ሆነ ከጎለመሱ በኋላ በሰዎች እጅ አስቃቂን ነገር ያሳለፉ ሰዎች ናቸው። እነዚህን ሰዎች ልዩ የሚያደርጋቸው ስለግል ሕይወታቸው ሙሉ ሃላፊነትን የመውሰዳቸው ጉዳይ ነው።

“ስለ ህይወትህ በግልህ ሃላፊነትን መውሰድ አለብህ። በዙሪያህ የሚከናወነውን ነገር፣

የአየርን ጸባይና ነፋሱን መቆጣጠርና መለወጥ አትችልም፣ ራሳህን ግን መለወጥ

ትችላለህ” - Jim Rohn

ከሆነብህም ሆነ ከሆነልህ ነገር ውስጥ የምታተርፈው ዋነኛ ቁም ነገር የማንነት መለወጥ ነው - ለመልካም የሆነ መለወጥ ማለቱ ነው። ይህ ደግሞ የውሳኔ ጉዳይ ነው። ልትለውጣቸውና ልትቆጣጠራቸው ከማትችላቸው ነገሮች ጋር መታገሉን ተወት

በማድረግ መለወጥ የምትችለውን ማንነትህን ወደመለወጥ ዘወር ማለት አለብህ። አንዱ ምርጫህ፣ ትናንት የሆነብህን በማለብ መቆጣት፣ መበሳጨትና መራራ ምላሾችን ለመስጠት መዘጋጀት ነው - ይህኛው ይቅርብህ። ሌላኛው ምርጫህ ግን፣ “የሆነው ሆኗል፣ አሁን ወደፊት በማየት የሕይወቴን ሁኔታ በቁጥጥር ስር አውላለሁ” የሚል ነው - አስገራሚ ምርጫ!

ሰዎችን ይቅር በል

በዚህ ምድር ላይ ስትኖር ሰዎች ሳይነኩህ መኖር በፍጹም አትችልም። አንዳንድ ሰዎች ሆነ ብለውና አስበውበት ሊጎዱህ ይችላሉ። ሌሎች ደግሞ በፍጹም ባላስቡበት ሁኔታ አንተን የሚጎዳ ሁኔታ ውስጥ ጨምረውህ ሊሆን ይችላል። እንደውም ሁኔታውን ቀረብ ብለህ ካሰብከው፣ ብዙዎቻችን የምንጎዳው በቅርብ ሰው ነው። ልባችንን የጣልንበትና በፍጹም አይጎዳኝም ብለን ያረፍንበት ሰው በድንገትና ባልጠበቅነው ሁኔታ ሲጎዳን ልናገኘው እንችላለን። ለዚህ ሁሉ ውጣ ውረድ መፍትሄው አንድ ነው - ይቅርታ! አንዳንድ የጎዱህ ሰዎች አንተን ጎድተውህ እንደነበረ እንኳ የማያስታውሱበት ሕይወት ውስጥ ዘልቀው ገብተው አንተ ግን ያንን “ቂም” የተሰኘ በሽታ ይዘህ የመኖርህ መዘዝ አንተው ላይ ነው።

“ደካማው ይቅር ሊል አይችልም። ይቅርታ ማድረግ የብርቱዎች ባህሪ ነው” -

Mahatma Gandhi

የጎዱትን ሰዎች ይቅር ለማለት የበቃ ሰው ራሱን ያሸነፈ ሰው ነው። አንድ ሰው በአለም ላይ ለማሸነፍ ከሚያስችግሩት ሰዎች መካከል ኃይለኛውና ከባዱ ራሱ ነው። ታላላቅ የጦር መሪዎች፣ ባለስልጣኖች፣ የኃይማኖት መሪዎችና ጠቢባን ብዙ ሁኔታዎችንና ሰዎችን አሸነፈው በመጨረሻ ግን ራሳቸውን ማሸነፍ ሲያቅታቸው ይወድቃሉ። ሱሰኝነት፣ ስሜታዊነት፣ አጉል ልማድ፣ የስልጣን ጥማት፣ የገንዘብ ፍቅርና የመሳሰሉትን

ራስን ማሸነፍ የሚጠይቁትን ሁኔታዎች ማሸነፍ የሚመጣው በቅድሚያ ራስን ከማሸነፍ ነው። ከእነዚህ ራስን የማሸነፍ ብርታት ከሚጠይቁ ሁኔታዎች መካከል ስሜትን በመግዛት ሰዎችን ይቅር በማለት አልፎ የመሄድ ሁኔታ ቀዳሚው ነው።

ልምምዶችህን ለመልካም ለውጣቸው

መጎዳትህ ለተጎዱት፣ መራብህ ለተራቡት፣ መታመምህ ለታመሙት መፍትሄን የሚሰጥን ራዕይ በውስጥህ ሲያስቀምጥ፣ ያን ጊዜ ከተለመደውና ለተራ ነገር ከሰከነው ሰው በልጠህ ተገኝተሃል። “እኔ እንደተቸገርኩ እነሱም ይቅመሷት” የሚለው አመለካከት የተራዎቹ ነውና ለእነሱ ተውላቸው። መከራ፣ ጠንካራ ወይም መራራ ያደርግሃል። የጸሃይ ሙቀት በረዶን ሲያቀልጠውና ሲያጠፋው፣ ሲሚንቶን ግን ሲያጠነክረውና አንድን ነገር ለመገንባት እንደሚለውጠው ማለት ነው። በመከራ የሚቀልጥና የሚጠፋ ማንነት ሳይሆን የሚጠነክርና የሚበረታ ማንነትን ለማዳበር ተግተህ አስብበት። መነጫነጭ፣ ሰውን መውቀስ፣ ከፉን በከፉ መመለስ የትም አያደርስህም።

“ሌሎች ተራ ሕይወትን ይኑሩ፣ አንተ ግን አትኑር። ሌሎች ባልሆነ በሆነ

ይጨቃጨቁ፣ አንተ ግን አታድርገው። ሌሎች በጥቃቅን ጉዳዮች ያልቅሱ፣ አንተ ግን አታልቅሱ። ሌሎች የሕይወታቸውን ጉዳይ ለሰው አሳልፈው ይሰጡ፣ አንተ ግን አትሰጥ”

- Jim Rohn

በዚህ አለም ላይ ብዙ አይነት ሰዎች ወዲህና ወዲያ ይመላለሳሉ። ከእነዚህ ሰዎች መካከል አንዳንዶቹ ለሆነባቸው ከፋ ነገርም ሆነ ለሆነላቸው በጎ ነገር ምን ምላሽ መስጠት እንዳለባቸው አያውቁትም። ስለዚህ ራሳቸውን ተራ በሆነና “በመንደርተኝነት” አመለካከት ወስነውት ይኖራሉ። ሌሎቹ ደግሞ የበሰሉና ለሁኔታዎች ሊሰጡት የሚገባቸውን ምላሽ የሚያውቁ ሆነው ሳሉ፣ ለተራ ነገር ለመስከን ራሳቸውን አሳልፈው የሰጡ ናቸው። አንተ ግን ከዚህ የተሸለ ማድረግ ትችላለህ። ለተራ ነገር ከሰከነት፣

ከተጨቃጫቂዎቹና ከነጮናጫዎቹ መንደር ውጣና ወደ ስኬታዎቹ ሰፈር ግባ።
ይቻላል!

በዚህ ምዕራፋችን የተመለከትናቸው ካለፈው ታሪክ የመፋታት እርምጃዎች፡-

1. ሙሉ ሃላፊነትን ውሰድ
2. ሰዎችን ይቅር በል
3. ልምዶቻችሁን ለመልካም ለውጣቸው

አንዳንዶች መራራነትን፣ ጥላቻንና በአስተዳደግ ዘመናቸው የተጎነጩትን የውስጥ ቂም
ይዘው ወደ አመራር ይዘልቃሉ - እንዴት አይነት ሰህተት!

6

ታላላቅ ሰዎች እይወስዱም!

የምርጫ ቁልፍ

አንድ ሰው ስኬታማና ታላቅ ወይም ውዳቂና ተራ የመሆኑ ሁኔታ የሚወሰነው ከመወለዱ በፊት ነው? ታላቅነት፣ ስኬትና የተቃናለት የወደፊት ገና ስንወለድ ለእኛ ተመድበው ወደዚህች አለም እንደምንመጣ፣ ውዳቂነት፣ ስኬተ- ቢስነትና የተበላሸ የወደፊትም እንዲሁ ብለን ካሰብን እኛን ሊያነሳ የሚችል ኃይል በዚህ ምድር ላይ ተፈልጎ አይገኝም።

የሕይወት አቅጣጫ ግን የሂደትና የምርጫ ጉዳይ ነው። ትናንት የመረጥከውን ምርጫ ዛሬ እየኖርከው ነው። የዛሬው ውሳኔህና ምርጫህ ደግሞ የነገህን ሕይወት እየሰራው ነው። ዛሬ የምታደርገው ነገር ሁሉ ነገ የሚበቅል ዘር ነውና!

አንዲትን ከብዙዎች ሰዎች እይታ ርቃ የምትገኝ መንደር በመጎብኘት ላይ የነበሩ ሰዎች ገና እንደደረሱ የገረማቸው የዚያች መንደር ርቀት ነው። ከዚህ በፊት ብዙ ጎብኚዎች የመጡባት አትመስልም። በዚህች መንደር በመዘዋወር እያሉ በአንድ ሜዳ ላይ የሚጫወቱትን ወጣቶች ቁጭ ብለው የሚያዩ አንድ አዛውንት አገኘና ሰላምታ ከተለዋወጡ በኋላ እንዲህ የሚል ጥያቄ ጠየቋቸው፡ “በዚህ መንደር ታላላቅ ሰዎች ተወልደው ያውቃሉ?” ጥያቄው ግልጽ ቢሆንም፣ አዛውንቱ፣ “ምን አይነት ጥያቄ ነው” በሚል አይታ ከቃኟቸው በኋላ አጅግ ቀላልና ግልጽ የሆነ መልስ ሰጧቸው። የእኚህ

አዛውንት ፈጣን መልስ ጎበኝም፤ አስገራማቸው፤ መልሳቸው፤ "በዚህች መገደር የሚወለዱት ህጻናት ብዙ ናቸው፤ አስገራሚ መልስ!

"በእርሷ ለጽንዖት ለምናለሁ፤ ጠንክራ በስራሁ ቁጥር ብዙ ሊኖል ለጸሎትም"

ለምናለሁ" = Thomas Jefferson

ወደዚህች ምድር በውልደት የመጣ ሰው ሁሉ የመጀመሪያ ስሙ "ሰው" ይባላል - ከዚህ ወጪ ማንነት የለም፤ ከሴት የተወለደ ሰው ሁሉ እኩል የመተንፈስ እድል ይዞ ነው የተወለደው፤ ለሁሉም የተሰጠው አንድ አስገራሚ ስሙ "ህይወት" ይባላል፤ ከዚህ ወጪ ሌላ የለም፤ እውነት ነው፤ ብዙ ሃሳቦች ባለበት ቤት ውስጥ የመወለድ እድል ያገጠማቸው ሰዎች አሉ፤ በተቃራኒው ደግሞ በእርሳት ተወልደው በእርሳት ያደጉም አሉ፤ በሃሳቦች ተወልደው በድህነት ኖረው የሞቱ በድህነት ተወልደው ደግሞ በብልጽግና ኖረው የሞቱም ያንኑ ያህል ቁጥራቸው ብዙ ነው፤

አንድ ሰው ከምን አይነት ቤተሰብ ሊወለድ እንደሚፈልግ ምርጫ ባይኖረውም ከተወለደ በኋላ ምን አይነት ጎዳና መከተል እንደሚችል ግን የመወሰን ምርጫ አለው፤ የትኛው ይሻላል? የአወላለድን ሁኔታ መርጦ ከተወለዱ በኋላ ለእድል ታላሮ መስጠት ወይስ የአወላለድን ሁኔታ የመምረጥ እድል ሳያገኙ ከተወለዱ በኋላ የሚሄዱበትን ጎዳና የመምረጥ እድል? እኔ ሁለተኛው ያጓጓኛል! አንድ ሰው ጾታውን፤ ቤተሰቡን፤ የቆዳ ቀለሙንና ዜግነቱን መርጦ አይወለድም ከተወለደ በኋላ ግን በእነዚህ ልዩ ስሞታዎች ተጠትሞ ወደየት እንደሚሄድ የመወሰን መብቱ የተጠበቀ ነው፤ አስፈላጊ እርምጃዎች፡-

እድልህን ማለፍ

በዚህ አለም ላይ እድል የሚባለውን ነገር አመኝነውም አላመኝነው፤ በእድል የሚደመደም ነገር እንደሌለ ግን የማይለወጥ እውነት ነው፤ ብዙ ሰዎች ተቃራኒው እድልን ይጠብቃሉ - መልካም እድልን! ጥሩ ነገር ሲገጥማቸው፤ "እድልኝ ነኝ" ይላሉ፤

መጥፎ ገጠመኞች ሲበዙ ደግሞ፤ "ወይ እድል" በማለት በእድል ላይ ይለጥፋታል፡፡ ለእነዚህ ሰዎች በእነሱ ቁጥጥር ስር ያለ ምንም ነገር የለም፤ እንዲሁ እድል እንደ ኳስ የሚጫወትባቸው ሰዎች ናቸው፡፡ እውነቱ ግን ከዚህ እጅግ የራቀ ነው፡፡ እንደገና ገጠመኝ ከፋና ደግ የሚያደርገው እኛ ለዚያ ገጠመኝ የምንሰጠው ምላሽ ነው፡፡ በአንተም ሕይወት ሁኔታው ከዚህ አይለይም፡፡ እድል የሚባለውን ከሃሳብ አውጥተህ በመጣል፤ የወደፊትህን በትጋትና ትክክለኛው ውሳኔ በመወሰን ወደመኖር ማምጣት አለብህ፡፡

"ትጋት የእርሳችሁ ሁሉ ለናት ነች" - Benjamin Franklin

ሰው ታላቅ ሆኖ አይወለድም፤ ሰው ከተወለደ በኋላ ነው ታላቅ ወደ መሆን የሚያድገው፡፡ ይህንንም የሚወስነው ማንነቱ፤ ዘሩ፤ የተፈጥሮ ስሞታውና አካባቢው ከፈተኛልትን ሁኔታ በመነሳትና ተግባር በመስራት ወደ ታላቅነት ለመዝለቅ ሲወስን ነው፡፡

እድል ብቻውን ማግኘት ሰው ወደከፍታ ወስዶ እያውቅም፡፡ እድልን ተጠትመው ግን ማግኘታቸውን ወደ አስገራሚ ስኬታማ ጎዳና የጨመሩ ሰዎች ቁጥር ብዙ ነው፡፡ ቀደም ባለት ምእራፎች ውስጥ ደጋግመን እንደተመለከትነው፤ እንዳንድ ሰዎች ምንም እድነት ምቹ ሁኔታ ውስጥ በወለዱም እንኳ ከተራና ከምናምንቱ ሕይወት የማለፍ ፍላጎቱም ሆነ ጥረቱ እርታይባቸውም፡፡ ሁኔታውን ከስነ-ልቦናዊ እይታ አንጻር እይታው ብዙ ምክንያቶችን ለመደርደር ብንችልም እንኳ፤ የመጨረሻውና ሞትም ምክንያት ግን የግል ውሳኔ ጉዳይ ነው፡፡ ሰው፤ ሰው ለመሆን መወሰን አለበት፡፡ የእነዚህ ውሳኔ ይህ ሊሆን ይባላል፡፡ እየህ፤ እድል ትጋትን አይወልድም፡፡ ይህ "እድል" በማለት የምንጠራው ገጠመኝ የተሰኘው ነገር በየቦታው ብት ጥልቅ ሲል ይታያል፡፡ እነዚህን ገጠመኞች ለሕይወታቸው እድገትና ለስኬት የሚጠቀሙ ሰዎች ግን ጥቂት ናቸው፡፡ በሌላ አባባል፤ ሁሉም ሰው በአንድ ወቅት በመንገድ ላይ ገንዘብ ወድቆ ያገኛል፤ ሁሉም ሰው ግን ያንን ገንዘብ ተገቢው ነገር ላይ እያውለውም፡፡ ገጠመኞችህን በትጋት ወደ ስኬታማ ግንባታ ስትለውጣቸው ሌሎች ገጠመኞችን ይወልዳልሃል፡፡

ጣሪያህን ንቀሰው

ጣሪያህ ምንድን ነው? ጣሪያህ ሁኔታዎች የወሰኑልህና አንዳንተ አይነት ሰው የትምህርት አይደለም ብለው የደመደሙብህ አይታ ነው። ጣሪያህ ምንድን ነው? በአንተ ሁኔታ የተወለደና ያደገ ሰው በፍጹም ከዚህ ከፍታ በላይ ሊሄድ አይችልም ብሎ ሕብረተሰቡ የደመደመው ገደብ ነው። ጣሪያህ ምንድን ነው? ሰዎች የገቢህን ሁኔታ፣ የትውልድህን አመጣጥና የትምህርት ደረጃህን ከደመድድና ከቀነሱ በኋላ የራሳቸው ድምዳሜ ላይ በመድረስና መስመርን በማስመር በላይህ ላይ የከደኑት ከዳን ነው። አየህ፣ ሕብረተሰቡ ይህንን የማድረግና “ከዚህ አታልፍም” ብሎ መስመር የማስመር መብቱ የተጠበቀ ነው። አንተም በበኩልህ ያንን መስመር አልፈህ የመሄድ ሙሉ መብት አለህ። ያለፈው ትውልድ ያቆመበት ላይ ማቆም የለብህም፤ አዲስ ፈር ልትቀድድና ወደ አዲስ አቅጣጫ ልትዘልቅ ይገባል። ይህ እንዲሁን ግን “ባለሀብትና ሰዎች ነህ ብለው በወሰኑልኝ ሁኔታ አልወሰንም” የሚል ቁርጥ ውሳኔ ከአንተ ይጠበቃል።

“ውስንነትህን ለይተህ አወቅ፣ ነገር ግን በፍጹም አትቀበለው” – Unknown Source

ይህንን አትዘንጋ፣ ወደዚህች አለም ስትመጣ ብትወድም ባትወድም ከሁለት ነገሮች ጋር ትወለዳለህ - ከብርታትና ከድካም ጋር። ብርታቶችህ፣ የሚሳኩልህ፣ የሚያጓጉህና ብታሳድጋቸው ለሰኬት የሚያበቁህ ናቸው። ድካሞችህ ደግሞ ብዙም የማያጓጉህ፣ ለማድረግ ስትሞከራቸው እጅግም የማይሳኩልህና የሚያታግሉህ ነገሮች ናቸው። የዚህን አውነታ ከመቀበል በላይ ምንም ምርጫ የለህም። አብዛኛው የሕብረተሰቡ ክፍል ካለማቋረጥ ድካምህንና ውስንነትህን ነው የሚያሳይህ። ያንንም ድካምህን ከጠቆመህ በኋላ ከዚያ ነገር የተነሳ የትምህርት መድረስ እንደማትችል ይነግርሃል። አውነቱን ነው! በድካምህና በማትችለው ነገር ተጠቅመህ ውስንነትህን አልፈህ መሄድና ማደግ አትችልም። ማተኮር ያለብህ ብርታትህ ላይ ነው። አእምሮህ የተከፈተለትንና ብርቱኝህን በማዳበር ካለህበት ስፍራና የውልደት ሁኔታ አልፈህ ለመሆን ወደተፈጠርክለት

ማንነት ማደግ ትችላለህ። ይህንን አትርሳ፣ በዚህች ምድር ላይ እንድ የምታድግበትና የምትለመልምበት ቦታ አለህ!

የወደፊትህን ፍታው

የወደፊትህን የምትፈታበት ዋነኛ መንገዱ ካለፈው ታሪክህና ከአመጣጥህ ሁኔታ በመፋታት ነው። ካለፈው ታሪክህና ከአመጣጥህ ጋር ሊኖርህ የሚገባ ብቸኛ ግንኙነት ከአሱ የምታገኘውን ትምህርት በመቅሰምና መልካም አመጣጥህ ላይ በመገንባት አቅጣጫ ሊሆን ይገባዋል። የዛሬ ዓመት፣ የዛሬ ሰዓት ዓመት፣ የዛሬ እምስት ዓመት እና የዛሬ አስር ዓመት ልትሆን የምትፈልገውን የውስጥ እይታህን በጽሑፍ ላይ አስፍረው። በመቀጠልም ይህንን ሁኔታ እውን ለማድረግ መውሰድ የሚገባህን እርምጃዎች በእጭር፣ በመካከለኛና በረጅም የጊዜ ገደቦች የግብ ደረጃዎች አስቀምጣቸው። በመጨረሻም በእጅህ ባለው ነገር ተንቀሳቀስ። ፈጠነም ዘገየም ወደ አሰብከበት ደረጃ መድረስህ የማይቀር ነው።

“ተሸናፊዎች በትናንትና ውስጥ ይኖራሉ። አሸናፊዎች ግን ከአለፈው በመማር፣

በዛሬዋ ቀን ላይ ሆነው በደስታ ለወደፊቱ ይሰራሉ” – Denis Waitley

ብዙ ሰዎች የሚኖሩት በትናንትናው ታሪክ ነው። አንዳንዶቹ ትናንት ያከናወኑትን “ጀግንነት” እና “ገድል” በመቁጠር ቁጭ ብለው ሲያወሩትና ሲተርኩት ይኖራሉ። ይህንንም በማድረጋቸው ጊዜአዊ የውስጥ እርካታ ከማግኘት ያለፈ ሌላ ምንም ጥቅም አያገኙም። ለእነሱ ስኬት ማለት ይህችው ነች - አሳዛኝ ሁኔታ! ሌሎቹ ከዚህ ይልቅ አሳዛኞቹ ደግሞ ያለፈውን ውድቀትና አለመሳካት በመቁጠር ሲያማርሩና ሲጫኑ ለድህረት ላይ ያሳልፋሉ። አሸናፊነትህንና ተሸናፊነትህን የሚወስነው ግን ትናንት ያሳለፍከው መልካም ወይም ከፋ ልምምድህ አይደለም። ጉዳዩ ያለፈውን መልካሙንና ክፉውን ገጠመኝ ተጠቅመህ አዲስ የወደፊት ለመገንባት የመነሳትህ ሁኔታ

ይህ ሕይወት በጥቅም የሚገኝበት ሁሉም ጉዞዎች በሕይወት
የሚከተሉትን ስራዎች በተግባር ማድረግ አለብዎት፡
ባለሀብት ስራዎችን በጥንቃቄ ማድረግ፡
ሕይወት ለሕይወት ለሰላም መጥፋት፡

በሕይወት የሚከተሉትን ስራዎች ማድረግ፡

1. ለሰላም ስራ
2. ለሕይወት ስራ
3. የሕይወት ስራ

እርሶ ስራ ስራዎች ለሕይወት ለሰላም ለሕይወት ለሰላም ለሕይወት ለሰላም
በሕይወት ስራዎች ለሕይወት ለሰላም ለሕይወት ለሰላም ለሕይወት ለሰላም

7

“ወስንነቴ ላይ ስተኩራ ስላውቅም”

ብርታት ላይ የማተኮር ቁልፍ

በሕይወት የሚከተሉትን ስራዎች ማድረግ፡
ክፍሉን ላይ ምን ተጽእኖ ላላቸው? ሁለት ሰዎች
በአንድ ላይ ተጽእኖ ውስጥ ራሳቸውን
ለማቅረብ፡ አንደኛው ለሰላም ስራ
ወደተፈጠረበትና በላይ-ሀሊናው ወዳየው ግብ
ሲዘልቅ፡ ሁለተኛው ግን ሲያዘቅጥና በሁኔታው
ሲመታ ሲታይ ምስጢሩ ምንድን ነው? የአንድን ሰው ሁኔታ የሚወስነው
በዙሪያው ወይም በእርሱ ላይ የሆነው ነገር ሳይሆን በውስጡ የሆነው ነገር
አንደሆነ ማስተዋል አይከብድም፡፡ አካልሆነ፡ የኢኮኖሚ ሁኔታሆነና ቤትሆነ
የነካው አሉታዊ ነገር ውስጥሆነ ካልነካው ምንም አትሆንም፡፡

“በሁለት ሰዎች መካከል ቆሜ ከገፈፈቸው በጣቶ ስነካ ምን እንደሚያደርጉ ግር
በሰላም ስራዎች ውስጥ ይከፈላል፡፡ እኔም እንደነሱ ካለምንም ውጤት ከገፈፈን እንተላቅስ
ነበር፡፡ አንዳንድ ጊዜ ሁኔታው በጣም በሰላም የሚገኝ ሰውነት እስኪገልጽ ድረስ
እኔምና ያገኘሁትን ነገር ሁሉ አደበድብ ነበር፡፡” እነዚህ ቃላቶች ገና ሁለት ዓመት
ሳይሞላት ማሪያና መስማድን ያጣቸው የጸላን ከለር ቃላቶች ናቸው - በጽሑፍ

የገለጸቻቸው ቃላቶች፡፡ ገና በ19 ወሮ በደረሰባት የትኩሳት በሽታ ራሷን የሳተችው ሄለን፤ ወዲያውኑ የማየቷንና የመስማቷን ብቃት ተነጠቀች፡፡ ስለሄለን ስናስብ የሚያስገርመን ማየትና መስማት የተሳናት ሴት መሆኗ አይደለም፡፡ በሁኔታዋ ባትበገር የመጀመሪያዋ ማየትም መስማትም የማትችል የዲግሪ ተመራቂ፤ የዩኒቨርሲቲ አስተማሪ፤ ጸሃፊ፤ ...ለመሆን መብቷ ያስገርመናል!!! ለዚህ ያበቃትን አመለካከቷ በአጭር ቃል ስታስቀምጠው፤ “ውስንነቴ ላይ አተኩራ አላውቅም፤ ልቤንም በኃዘን አይሞሉትም፡፡ አልፎ አልፎ አንዳንድ ናፍቆቶች ቢመጡብኝም በአበባዎች መካከል እንደሚነፍስ ለሰላላ አየር እጅግ በጣም ስስ ስሜቶች ናቸው”፡፡

“የራስን ሁኔታ እያዩ ሲያዝኑና ከንፈር ሲመጥጡ መኖር ከፉ የተባለው ጠላታችን ነው፡፡ ለዚህ ጠላት ራሳችንን አሳልፈን ከሰጠነው በዚህ ዓለም ውስጥ ምንም ጥበብ የሞላው ነገር ማድረግ አንችልም” – Hellen Keller

ጎደለኝ የምትለው ነገር ምንድን ነው? ምን ቢኖርህ የተሳካ ህይወት የምታገኝ ይመስልሃል? የትኛውስ ጎደሎህ ቢሞላ ከዚህ የተሻለ ህይወት የምትኖር ይመስልሃል? አንድን እውነታ ላስታውስህ - አንተ “ጎደሎዬ ይህ ነው” ብለህ የምታስበው፤

እንዲያውም ከዚያ የከፋ ሁኔታ ውስጥ እያለ የተሟላ ሕይወት የሚኖር ሰው እንዳለ! በአንጻሩም ሌላ እውነታን ወደ አእምሮህ ልዝራ፤ በዚህ ምድር ሙሉ፤ ስኬታማና ደስተኛ ሆኜ ለመኖር ይህኛውና ያኛው ያስፈልግልኛል ብለህ የምታስባቸውን ነገሮችና ከዚያም በላይ እያላቸው በጣም አሳዛኝ ሕይወት የሚኖሩም ሰዎች እንዳሉ - ላስታውስህ፡፡ የአንተን ስኬት የሚወስነው ያለህና የሌለህ ነገር፤ ወይ ደግሞ የተቀማኸው መልካም ነገርና የደረሰብህ ጉዳት አይደለም፡፡ የግልህን ሁኔታ እያየህ ለራስህ ከንፈርህን በመምጠጥ የምትኖር ሰው ከሆንክ እጅግ አሳዛኝ ሰው ነህ፡፡ ከዚህ ሁኔታ ለመለቀቅ፤ ራስን በራስ ከማስተዛዘን ዝንባሌ መውጣት አለብህ፡፡

ከሆነብህ ጤና ቢስ ነው ከምትለው ገጠመኝ አልፈህ እንድትሄድ የሚረዱህ እውነታዎች ከዚህ በታች ስፍረውልሃል፡፡ እነዚህ ነጥቦች ከላይ ታሪኳን በጥቂቱ ከተመለከትነው ከሄለን ኬለር አንደበት የወጡ የጥበብና የተስፋ ቃላቶች ናቸው፡፡

ከእውነታው ስትሸሽ

ከላይ ታሪኳን የተመለከትነው ይህች አስገራሚ ሴት፤ ሄለን ኬለር ሁኔታዋን ስታስበው፤ የምትደርስበት የመጨረሻ ድምዳሜ ማየትም መስማትም አለመቻሏን ነው፡፡ አይታን አይታው አታውቅም፤ መስማትንም ሰምታው አታውቅም (ከህጻንነቷ ጀምሮ)፡፡ ይህንን እውነታ ከመሸሽ ይልቅ አውጥታና አውርዳ፤ በሚገባም አስባና ድምዳሜ ላይ ደርሳ ሁኔታዋን መቀበልን መረጠች፡፡ ሁኔታዋን መቀበል ብቻም አይደለም፤ ሁኔታዋ ለተሻለ ነገር ለመለወጥም ቆረጠች፡፡ በዚህም ውሳኔዋ ማየትና መስማት ከሚችሉ ከብዙ ሰዎች ይልቅ የተሻለን ነገር አከናውና አለፈች፡፡

“ሰዎች ማሰብ አይፈልጉም፡፡ አንድ ሰው ማሰብ ሲጀምር ያ ሰው ወደ አንድ ድምዳሜ መድረሱ አይቀርም፡፡ በአንድ ነገር ላይ የምንደርስበት የእውነታ ድምዳሜ ሁል ጊዜ አስደሳች አይደለም” – Hellen Keller

ሰዎች በሕይወታቸው ያለውን እውነታ መጋፈጥ አይፈልጉም፡፡ አይኖቸውን ጨፍነው ሁኔታዎቹ እንደሌሉ ማሰብን ይፈልጋሉ፡፡ ሁኔታቸውን በሚገባ ቢያጠኑት የሚደርሱበት እውነታ ከሁለት አያልፍም - በአንድ ጎኑ የደረሰባቸው ሁኔታ ሊለውጡት የማይችሉትንና “ቋሚ” የሆነን ጉዳት አድርሰባቸው ራሳቸውን ያገኙታል፡፡

በሌላ ጎኑ ደግሞ የደረሰባቸውን ገጠመኝ በመታገልና በማሸነፍ ወደነበረበት ወይም ቀድሞ ከነበረበት ወደተሸለ የመለወጥ አድሎ ይኖራቸዋል፡፡ ሁኔታው ይህም ሆነ ያኛው፤ አንድ ሰው ምንም አይነት ምላሽን ለመስጠት በመጀመሪያ ማሰብ አለበት፡፡ ከአንተም የሚጠበቀው ይህ ነው - ያለህበትን ሁኔታ በመሸሽ፤ ስለእርሱ ባለማሰብና እንደሌለ

ለድርገቱ ለመቀጠር በመጥከር የትም አትደርስም። እውነታው እውነታው ነው። ከእውነታው ባሻገር ግን ሊፈጠር የሚችል አስገራሚ አለም አለ። ወደዚያ አለም ገስግስ፤ በአንተ ሁኔታ ተሰርቶ ያልታወቀን ነገር ለመስራት ራስህን አበርታ።

ቀና ብለህ ሂድ

ሄለን ኬለር አንገቷን አቀርቅራ እንድትሄድ የሚገፋፋት በቂ ምክንያት ነበራት - ሰው በፍጹም ማጣት የማይፈልጋቸውን ሁለት ነገሮች ወደማጣት መጥታለች። እርሷ ግን እምቢ አለች። ካለችበት ሁኔታ ውስጥ ድፍረትን የሚጠይቁ ድንቅ ነገሮች ለማከናወን ቆርጣ ተነሳች - አደረገችውም። መሸነፍን፣ አንገት ደፍቶ መሄድን፣ ለራስ ከገፈር ሲመጥጡ መኖርንና በሰዎች ላይ ማማረርን እንደምርጫ አልወሰደችቸውም። በዚህም ውሳኔዋ ከፋ ልምምዷ ያስቀመጠባትን ጫና ጥላ ነጻነቷን በማወጅ ወደፊት ገስገለች።

“አንገትህን በፍጹም አታቀርቅር። ሁል ጊዜ ቀና በል። ይህችን አለም ላይን ላይኛ ተመልከተሃት በድፍረት ኑር” - Hellen Keller

ምን አንገት የሚያስደፋ ነገር አለብህ? የደረሰብህን ሁኔታዎች ስታስባቸው አቅም እንድታጣ የሚያደርግህ የትኛው ነው? ሰው ፊት እንዳትቀርብ፤ የልብ ወዳጅ እንዳትይዝና ገለል ብለህ ድብቅ ሕይወት እንድትኖር የሚጎትትህ ጤና ቢስ ገጠመኝህ የትኛው ነው? ያለህ ነገር ሌላው ሰው ካለው ነገር ቢያንስም እንኳ፤ ሰው መሆን ግን ከማንም አያንስም። ከብር ያለው ሰው የመሆን ጉዳይ የሚወስነው ለራስህ በሰጠሽው ከብር ነው። የገጠሙህን ሁኔታዎች ተጋፈጣቸው፤ ቀና ብለህ ለመኖርም ወስን። በዚህች ምድር ላይ ያለ ጀግና አስካሁን ምንም ከፋ ያልገጠመው ሰው አይደለም፤ ጀግናው ከገጠመኞቹ አልፎ የሚሄደው ሰው ነው።

ይህ ጀግንነት የሚለካው በመጭከርና “ከማን አንሳለሁ” በማለት ሳይሆን ያመኑበትን እውነት ትህትና በተሞላበት ጥንካሬ በመወጣት ነው።

ከአንተ የባሉትን አስብ

ሄለን ኬለር ከምትታወቅበት ዝንባሌዋ እንዲ ከእርሷ የከፋ ሁኔታ ደርሶባቸዋል የሚባሉትን ሰዎች በማሰብና ለእነሱ የተስፋ ጭላንጭል በመሆን ነው። የሆነባትን ሳይሆን ያልሆነባትን ከዚያ የከፋ ነገር መቁጠርና “ተመስገን” ማለትን መረጠች። የደረሰባትን ከፋ ልምምድ ሳይሆን የደረሰላትን መልካም ገጠመኝ ለማሰላለል አእምሮዋን ከፈተች። ይህ አይታዋ ነው የደረሰችበት ታላቅ ደረጃ እንድትደርስ የደገፋት። መጣልን ጣለችው፤ ተስፋ መቁረጥን ተስፋ አስቆረጠችው፤ መገፋትን ገፋችው፤ ማንነቷንና መለወጥ የማትችላቸውን ሁኔታዎች መሉ በመሉ እውቅና በመስጠት ተቀበለቻቸው፤ ወደፊትም ሄደች።

“የእኛን ሁኔታ ከእኛ የተሻለ ነገር አላቸው ከምንላቸው ሰዎች ጋር ከማወዳደር ይልቅ፤ በተግዳሮት ውስጥ ካሉት ከብዙሃኑ ጋር ብናወዳድረው ምን ያህል ከታደሉት መካከል እንዳለን ይገለጥልናል” - Hellen Keller

እንድ ቀን ያልበላው ሶስት ቀን ያልበላ ሰው እንዳለ ቢያስብ፤ በኪራይ ቤት የሚኖረው በመንገድ ስለሚያድረው ሰው ቢያስታውስ፤ የታመመው በህይወት የመኖር አድል ያላገኘውንና ካለአድሜው የተቀጨውን ቢያስታውስ አይታውን እንዴት ያስፋው ነበር? ለጥቂት ደቂቃ ይህንን ጽሑፍ ማንበብህን ቆም አድርግና ያለህበት አስከፊ ነው የምትለውን ሁኔታ አስቲ አስበው። ከዚያም በመቀጠል፤ ከአንተ ሁኔታ የባሰ ነገር ላይ ያሉትን ሰዎች ደግሞ አነጻጽር። አስኪገርምህ ድረስ ምን ያህል ደህና እንደሆነክ ይበራልሃል። ይህ ማለት ምንም ነገር አልደረሰብህም ማለት አይደለም። ወይም ደግሞ ከደረሰብህ ሁኔታ የተነሳ ምንም አላመመህም፤ ውስጥህም አልተነዳም ማለት አይደለም። እውነታው - ነጻ የሚያወጣህ እውነታ - ከአንተ የከፋ ነገር የደረሰባቸው ሰዎች እንዳሉ በማሰብና ከዚህ የከፋ ሁኔታ ሊደርስብህ ይችል እንደነበር በመገንዘብ ለብሩህ የወደፊት የመስራት አስገራሚ እውነታ ነው። ትችላለህ!

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ብርታት ላይ የማተኮር ቁልፎች፡-

1. ከአውነታው አትሸሽ
2. ቀና ብለህ ሂድ
3. ከአንተ የባሉትን አስብ

የግልህን ሁኔታ እያየህ ለራስህ ከገፈርህን በመምጣት የምትኖር ሰው ከሆንክ እጅግ
አላሳኝ ሰው ነህ።

8

የነፋሱ ግፊድ ወደ ከፍታይ ያወጣኛል

ተግዳሮትን ለአላማ የመጠቀም ቁልፍ

በዚህ ብዙ እንቅፋቶች በሞሉበት ዓለም ውስጥ አንዴት በስኬታማነት መኖር ይቻላል? ይህ የብዙዎች ጥያቄ ነው። ተግዳሮት የሁሉም አጣ ነው፤ ያንን አልፎ መሄድ ግን ለአስተዋዮች ብቻ የተቀመጠ ነው። እንቅፋት፣ ግፊድ፣ አለመሳካት፣ የሰው ክፋት፣ ከስረት፣ የጤና ቀውስ፣ ያልተጠበቀ፣ ድገተኛና አስደንጋጭ ነገር ... ሰው በዚህ አለም ሲኖር ልቡን የሚያዝሉና የሚጋፉት ሁኔታዎች እጅግ ብዙ ናቸው። አስተዋይ ሰው፣ የሚገጥሙትን ተግዳሮቶች ሁሉ ለስኬታማነት ሊጠቀምበት እንደሚችል የገባው ሰው ነው። ለመውደቅ የተዘጋጀው ግን በገፋው ነገር ሁሉ የሚገፋና ከወደቀበት የማይነሳ ሰው ነው።

ንስር! አስገራሚ ፍጡር! ማን ይይዘዋል? ማን ይደርስበታል? እርሱ የሚወጣው ከፍታ ድረስ ማን ሊወጣ ይችላል? ንስርን የሚጋፋው አንድ ብቸኛ ተግዳሮት ነፋስ ነው። የሚያስገርመው ነገር ግን ንስር ወደ ከፍታው እንዲወጣ የሚደግፈውም ያው የሚጋፋው ነፋስ የተሰኘው ነገር ነው። የንስር አጭም - “የሚጋፋኝን ይህንን ነፋስ ተጠቅሜ ወደከፍታይ እበርራለሁ፤ የነፋሱ ግፊድ ወደ ከፍታይ ያወጣኛል።” ንስር ከሚጋፋው ብቸኛ ጠላቱ ከነፋስ ተግዳሮት ውጪ ለመኖር ቢወስንና ያንን ጥያቄውን ተግባራዊ

የሚያደርግለት ኃይል ተገኝቶ ነፋስ ከፍጥረት ከሰተት ውስጥ ቢወጣለት፤ የሚጋጥሙ ብቸኛ ነገር ስለተወገደለት “እጩ” ይላል። ታሪኩ ግን እዚያ ላይ ብቻ አያበቃም። የከፍታ ሕይወቱንም እዚያው ያስረከባል። ከሚጋጥሙ ከብቸኛ ጠላቱ ከነፋስ ውጪ ንስር ከደሮ ተለይቶ አይታይም። ለንስር የከፍታው ምስጢር ተግዳሮቱ ውስጥ ተሰውሮ ይገኛል። ነፋስ ንስርን ይገፋዋል፤ ለነፋሱ ከሚሰጠው የንስር ምላሽ የተነሳ ግን ንስር ወደ ላይ ይገፋለታል። ነፋስ በፍጹም ንስርን ገፍቶ ምድር ላይ አስቀምጦት አያውቅም።

“የሕይወት ተግዳሮቶች መራመድ አስከማትችል ድረስ ሊያስፋህ ሳይሆን አንተነትህን የበለጠ አንድታውቀው ሊረዱህ ይገባል” – Bernice Johnson

የሰውን ዘር የአምሯልን ብርሃን እንዲፈለስፍ ያነሳሳው የጨለማው ተግዳሮት መሆኑን አትዘንጋ። የበሽታው ግፊትና የሰቃያችን ጥልቀት በህክምና ዛሬ የደረሰንበት ደረጃ እንድንደርስ አበረታን። የመራራቃችንና ለመገናኘት ያለን ናፍቆት የጫነብን የመገለል ጫና የበረራን ፈጠራና የሰልከን መስመር የመሳሰሉትን ብልሃቶች ከውስጣችን ፈልቅቆ አወጣው።

የሙቀቱ ግለት የአየር ማቀዝቀዣን እንድንፈልግ አደረገን። የብርዱ ጭካኔ፤ የአየር ማሞቂያን ፈልገን እንድናገኝ አስገደደን። እነዚህ ነገሮች ከዚህ በፊትም ነበሩ፤ ከአይታችን ግን ተሰውረው ነበር። ለዚህ ነው አዳዲስ ግኝቶች “ግኝት” የሚባሉት፤ ተደብቀው የነበሩ፤ አሁን ግን በቆረጡና በፍለጋቸው በጸኑ ሰዎች የተገኙ! ምስጢሩ ግን ይህ ነው - ተግዳሮቶቹ ባይኖሩ ግኝቶቹ ወደመሆን ባልመጡ! “የአንድ ነገር አጥረት የአዳዲስ ግኝቶች አናት ነች” እንደሚባለው ማለት ነው። በሕይወትህ ያለብህን ትግልና ግፊት በዚህ መልኩ እስኪታየው ድረስ ወደከፍታ መብረር የህልም እንጀራ እንደሆነብህ ትኖራለህ። ይህ እንዳይሆን ልትገነዘባቸው የሚገቡህን አውነቶች ላስታውሰህ።

ተግዳሮት የማደጋገም መንገድ እንደሆነ አስታውስ

ካለማቋረጥ ስፖርትን የሚሰሩ ሰዎች የሰውነታቸው እንደዚያ መፈርጠም ምስጢር ያለው ጡንቻቸውን ቀድሞ ከሚችለው የበለጠ ውጥረት ውስጥ በመጨመር ነው። ይህ የከብደት ተግዳሮት ጡንቻው እንዲወጠርና እንዲጎዳ ያደርገዋል። ይህ የሰውነት ከፍል በደረሰበት ውጥረት የተጎዳውን ከፍል ከቀድሞው የበለጠ አጠናክሮ ይጠግነዋል። ይህ ተጠናክሮ የተጠገነ የሰውነት ከፍል “ጡንቻ” ይባላል። የማንነትህም ጉዳይ ከዚህ ተለይቶ አይታይም። እያንዳንዱ የሚገጥምህ ውጥረት ማንነትህን ለበለጠ ነገር እንዲዘጋጅ ያደርገዋል። በዚህ ሁኔታ የሚያድገው ማንነትህ የሰሜት ጽንሐት፤ የፈጠራ ብቃትንና ከተግዳሮት አልፎ የመሄድን ማንነት ውስጥህ ይገነባል።

“ሕይወት በጣም ያጓጓል። አንድ አንድ ሲቃዮችህ በስተመጨረሻው የብርታት ምንጭ ይሆኑልሃል” – Drew Barrymore

ምናልባት ከዚህ በፊት ደጋግመህ ከትባት ወስደህ ታውቃለህ ብዬ አስባለሁ። በወሰድከው ከትባት ውስጥ የጤናው ባለሞያ እንዳያጠቃህ የታሰበውን በሽታ በጥቂቱ ወደ ሰውነትህ ውስጥ ይጨምረዋል። ሰውነትህ የደረሰበትን ድንገተኛ ወረራና ተግዳሮት ለመቋቋም የሚያወጣቸው አቋሞች ሰውነትህን በግሩም የመከላከያ ኃይል ይገነባዋል። ስለዚህም ይህ በከትባት መልክ አስቀድሞ ለሰውነትህ ማስጠንቀቂያ የተሰጠው የበሽታ አይነት ሲመጣ ለማንነትህ እንግዳ ስላልሆነ በቀላሉ በቁጥጥር ስር ያውለዋል።

የዛሬ ተግዳሮትና ስቃይ፤ የነገ የብርታት ምንጭ! ይህንን አይታ ካላዳበርክ ለጥቅምህና ለአድገትህ የሆኑትን ነገሮች በመቋቋም ወይ ባለህበት ትቀራለህ ወይም ደግሞ ወደ ኋላ ታዘቅጣለህ።

ተግዳሮትህን ሰጥቅምህ ተጠቀምበት

ተግዳሮትህን እንደ እድል መቁጠር መጀመር አለብህ - አዲስ አይታን የማግኛ እድል፤ ይህ የሚያጓጓ ሃሳብ አይደለም ነገር ግን ስኬታማ ሰዎች ራሳቸውን የቃዥታት አመለካከት ነው። ለምሳሌ፤ የመሬት ሰበት ሁኔታ ደስ የሚያሰኝ ነገር አይደለም። ከመሬት ተነስተህ የትም አንዳትፎ አፍኖ የያዘህ ጉዳይ ነው። ይህንን ሁኔታ ግን ለብዙ ጥቅም ማዋል ተችሏል። ለምሳሌ፤ በውኃ ኃይል የሚፈጠሩ የኤሌክትሪክ የኃይል ምንጮች ከመሬት ሰበት ጋር በሚደረግ ትብብር ወደመሆን የሚመጡ ናቸው። ተግዳሮት ሁሉ ጥቅም አለው። ተግዳሮቱ የሚያመጣውን ችግር የመቆጣጠርና በተግዳሮቱ ተጠቅሞ ወደተሻለ ነገር የመዘለቁ ውሳኔ ግን አንተ ጋር ነው ያለው።

“ሰውን ሰው ከሚያደርጉት ልዩ ነገሮች መካከል አንዱ እንቅፋቶችን ወደ መልካም

ገጠመኝች የመለወጥ ብቃቱ ነው” - Eric Hoffer

ብቸኝነትህን የማንበቢያና ራስን የማሻሻያ ነጻ ጊዜ እንዳገኘህ በመቁጠር በእውቀት ለማድግ ተጠቀምበት። ለታከሲ ገንዘብ አለማግኘትህን በእግር ጉዞ የሚገኘውን የጤንነት ጥቅም ያዝበት። እንደሌሎቹ ሰዎች በፈለግከው ጊዜ በየምግብ ቤቱ መብላት አለመቻልህን በቤትህ ጤናማ ነገርን ሰርተህ በመብላት የሚገኘውን የጤንነት አርግጠኝነት በማሰብ ተጠቀምበት። “ተግዳሮት” የተሰኘውን ቃል አዲስ ትርጉም እንድትሰጠው አበረታታሃለሁ። ተግዳሮትን አድገት ብለህ ጥራው። ተግዳሮትን የአዲስ አይታ እድል ብለህ ሰይመው። “አድሌ ጠማማ ነው፤ ደሜ መራራ ነው” የሚሉትን ስትሰማ ያደግሃቸውን ቅኝቶች ለውጣቸው። በምትኩ የተሰፋና የስኬት ቅኝቶችንና ግጥሞችን ድረስ። ለራስህና ለወደፊቱ ትውልድ የሚያስገርምን የአይታ አለም ታስተዋውቃለህ።

ችግርህን በተሰደዩ መልኩ አጥቃው

አንድን ነገር ሞከሮ ግፊያው ሲበዛ ስብር የሚል ሰው የበዛበት አካባቢ እንዳይከ እትዘገጋ። አንዴ ሞከሮ አልሆነ ሲለው ዘወር በማለት ነገሩ ያልሆነበትን ምክንያት ማውራትና መገደብ ወይም ደግሞ የሚወቀስ ሰው ፍለጋ የሚቀናው ሕዝብ ብዙ ነው። ብዙ ችግሮች ግን በአንዴ አይፈቱም። በአንዱ መንገድ አልሆነ ያለውን በሌላ አቀራረብ በማጥቃት ግን የማይፈታውን መፍታት ይቻላል። አለቱ ከተለያየ አቅጣጫ ብዙ ከመደብደቡ የተነሳ ይሰነጠቃል። ገመዱ በግራና በቀኝ ከመገዝዝዙ የተነሳ ይበጠሳል። ጥቂቷ የዝናብ ጠብታ ደጋግማ ከመንጠባጠቧ የተነሳ ጠንካራውን ነገር ትብረቱረዋለች። በመደጋገም፤ አዲስ መንገድን በመፍጠርና ባለማጽረጥ ለሌላው እምቢ ትብረቱረዋለች። በመደጋገም፤ አዲስ መንገድን በመፍጠርና ባለማጽረጥ ለሌላው እምቢ ያለ ለአንተ እሺ ይልሃል! ይህ አንዲሆን “እምቢታን” እንደ መጨረሻ መልስ ላለመቀበል መቁረጥ አለብህ። ውስጥህን ግን ብታበረታውና ተጋምዶተህ በተመለስክ ቁጥር፤ “እይዞኝ” በማለት አንደገና ብትሞከር የምታስገርም ሰው ሆነህ ራስህን ታገኘሃለህ። የራስህን ክብረ-ወሰን ከመስበር አንጻር መሮጥ ትጀምራለህና።

“ተግዳሮቶችህን በመጋፈጥና አቋም በመያዝ ለመፍትሄ አንድን ነገር አድርግ። ያሰብከውን ያህል ከባድ እንዳልሆኑ ይገለጥልሃል” - Norman Vincent Peale

ከዚህ በፊት በሌላ ሰው ላይ ደርሶ የማያውቅ ችግር በፍጹም ሊገጥምህ አይችልም። ያገኘህን እንቅፋት ሁሉ ተጋፍተው ያለፉ ሰዎች ብዙ ናቸው። እነዚህ ሰዎች እንዴት ችለው አለፉት ብለህ አስብ። የወደቁትን ማሰብህ ችግር የለበትም - ለምን እንደወደቁ ከታሪክ ለመማርና ያንን ስህተት ላለመድገም። በተቃራኒው ግን ማተኮር ያለብህ የስኬት ምሳሌ በሆኑ ሰዎች ላይ ነው። ጨለማን ተጋፍጠው ለልጆቻቸውና ለተተኪው ትውልድ ብርሃንን የተውትን አስብ። አንዳንድ ቫይረሶች ከሰውነታችን እንደወጡ መኖር እንደማይችሉና በሰከንዶች ውስጥ እንደሚሞቱ፤ አለመቻልም እንዲሁ ነው፤ መኖሪያው

አስተሳሰብ ውስጥ ብቻ ነው። ከአስተሳሰብ ውስጥ እምቢ በማለት ያስወጣኸው የአለመቻል ስሜት ወዲያው ይሞታል።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ተግዳሮትን ለአላማ የመጠቀም ምክሮች፡-

1. ተግዳሮት የማደጋገፍ መንገድ እንደሆነ አስታውስ
2. ተግዳሮትህን ለጥቅምህ ተጠቀምበት
3. ችግርህን በተለያዩ መልኩ አጥቃው

ከሚገኙት ከብዙኛ ጠላቱ ከነፋስ ውጪ ንስር ከዶሮ ተለይቶ አይታይም።

9

ሞት ነጋዴው ሞተ

የዘላቂነት አመለካከት ቁልፍ

ከዚህ ዓለም ሳልፍ ሰዎች በምን እንዲያስታውሱኝ አፈልጋለሁ? ከእኔ በፊት የነበሩት ሰዎች እንዳለፉ ሁሉ፤ እኔም ነገ ማለፌ ካልቀረ ካለፍኩ በኋላ ሰዎች በምን እዲያስታውሱኝ እንደምፈልግ የመወሰኛው ጊዜ አሁን ነው። እንዳንድ ሰዎች በዚህ ምድር ላይ ያላቸውን ሕይወት ለእነሱ ብቻ በተመቻቸው መንገድ እስከኖሩ ድረስ ካለፉ በኋላ ሰዎች ስለእነሱ የሚያስቡት ነገር ትርጉም እንደሌለው ያስባሉ። ሌሎች ደግሞ በዚህ ምድር ላይ የኖሩት ኑሮ ለዓመታት የሚቆይን ተጽእኖ ጥሎ እንደሚያልፍ በማሰብ ጥንቃቄ የሞላውን ሕይወት ለመምራት ይጥራሉ። የሚያስገርመው አውነት፤ ሰዎች ስለእኛ የሚያስቡትን ትክክለኛውን ሃሳባቸውንና አይታቸውን በግልጽ የሚናገሩት እኛ ካለፍን በኋላ መሆኑ ነው።

ከመቶ አመታት በፊት አንድ ሰው የዕለቱን ዜና ለማንበብ ጋዜጣውን ሲዘረጋ አንድ እስደንጋጭ ነገር አነበበ። በዚያ ጋዜጣ አንድ አምድ ውስጥ የራሱን ስም ተመለከተና ግራ ዝግው። በእለቱ ጋዜጣው ሊዘግበው የፈለገው የሌላን ሰው ሞት ሆኖ ሳለ በስህተት ግን የእርሱን ስምና ታሪክ አስፍሮ ነበር። በርእስ አንቀጹ ከተጻፉት ጽሑፎች መካከል እንዲህ የሚሉ ሃሳቦች ይገኙበታል - “የዳይናማይትና የቦምቡ ንጉስ . . . የሞቱ ነጋዴ

ሞተ” ይላል። ጽሑፉ ላይ፣ “ይህ ሰው ሚሊየነር የሆነው ሰዎች እርስ በርሳቸው የሚገዳደሉበትን ነገር በመፈለግና በመሸጥ ነው” ይላል። ይህ ሰው አልፍሬድ ኖቤል (Alfred Nobel) ነው - ዳይናማይትንና ሰዎች ለጦርነት የሚጠቀሙበትን የፈንጂ ገጥረ ነገሮች የፈለሰው የስዊድን ሳይንቲስት። የሞተው ሌላ ሰው ነው፤ ጋዜጣው ግን በስህተት የአሱን ታሪክ ነበር የጻፈው። ኖቤል ያንን ጽሑፍ ካነበበ በኋላ እጅግ ደነገጠ። ለራሱ እንዲህ ሲል ነገረው፣ “ለካ ስሞት ሰዎች በዚህ ሁኔታ ነው የሚያስታውሱኝ? ...ህይወቴን ለመልካም ነገር በማዋል ማሳለፍ አለብኝ”። ኖቤል ከዚያ ጊዜ ጀምሮ አመለካከቱ እንደተለወጠ ይነገራል።

ኖቤል ፕራይዝ በፊዚክስ፣ በኬሚስትሪ፣ በህክምና፣ በስነጽሑፍ፣ በሰላምና በሳይንስ የላቀ ስራ ላበረከቱ ሰዎች የሚሰጥ ሽልማት ነው። ይህ ሽልማት ከተጀመረበት በፈረንጆቹ አቆጣጠር ከ1901 ጀምሮ 2010 ድረስ 543 ጊዜ ሽልማት ተሰጥቷል። ለምሳሌ፣ ኮፊ አናን፣ ጂሚ ካርተር፣ ዴዝሞን ቱቱ፣ ማርቲን ሉተር፣ ማዘር ትሬቫና ባሪክ አባማ የዚህ ሽልማት ተቀባዮች ናቸው። ኖቤል ከዚህ አለም በሞት ሲለይ በሚልየን የሚቆጠር ዶላር ለዚሁ ሽልማት እንዲውል ኑዛዜ አድርጎ ነው የሞተው።

“ሁላችንም እንሞታለን። ግባችን ለዘላለም መኖር ሳይሆን የሚዘልቅ ነገርን ሰርቶ ማለፍ ነው” - Chuck Palahniuk

አሁን እስካለንበት ጊዜ ድረስ በአለም ላይ ከ100 ቢልየን ሕዝብ በላይ ኖሮ ሞቷል ተብሎ ይታመናል። በአሁኑ ጊዜ ከ7 ቢልየን በላይ ሕዝብ በአለም ላይ ይኖራል። በቀን በመቶ ሺዎች የሚቆጠሩ ሰዎች ከዚህ አለም ይሰናበታሉ። ከእነዚህ ሰዎች መካከል አስካሁን ድረስ አለም በመልካም ስራቸው የሚያስታውሳቸው ሰዎች ቁጥር ጥቂት አይደለም። ከእነሱ ለሚበልጥ ነገር ኖረው የሞቱት ያኮናናል። ሰዎች ከእነርሱ ለሚበልጥ ነገር ኖረው የመሞታቸው ምልክቱ እነሱ ካለፉ በኋላ የሚጻጽን አሻራ ጥለው ማለፋቸው ነው። ከእነዚህ በተቃራኒ፣ እድሜያቸውን ለማድረግና ለሕብረተሰቡ ጥፋት ለሆነ ነገር ያሳለፉ ሰዎች ቁጥርም ጥቂት አይደለም። እነዚህ ሰዎች ከእነሱ

ከማንነታቸው ላነሰ ነገር ኖረው ሞቱ ብንል አንሳሳትም። ሰው ከራሱ አልፎ ለሌላው ጥቅም ለመዋል የተፈጠረ ፍጡር ስለሆነ ከዚያ ላነሰና ለተለየ ነገር መኖር ከራሱና ከማንነት በታች መኖር ማለት ነው።

እኔና አንተም አንድ ቀን ቁጥራችን ከእነዚህ ከ100 ቢልየን ከሚበልጠው ሰዎች መካከል ይጨመርና ከኋላችን የሚመጣው ሕብረተሰብ እኛን በታሪክና በወረቀት ብቻ የሚያውቅበት ዘመን ይመጣል። የዛሬው ኑሮአችን ለወገናችን ያመጣው መልካም ተጽእኖ ትክክለኛ ስእል የሚታየው ያን ጊዜ ነው። ይህንን እውነታ በማሰብ የመልካም ተጽእኖ ሰው ለመሆን መነሳት እንዴት ያማረና ውብ የሆነ ነገር ነው። ለአንድነት፣ ለፍቅር፣ ለመቀበልና ለመደጋገፍ፣ መሳሪያ ሆኖ መኖርና ማለፍ!

የሚከተሉትን እውነታዎች አሰላስላቸው፡-

ከራስ ወዳድነት ወጣ

ራስ ወዳድነት ማለት ከሌላው ሰው ጥቅም ይልቅ ለራስ ጥቅም ብቻ መኖር ማለት ነው። ራስ ወዳድ በዚህ አለም ላይ እሱ ብቻ እንደሚኖር የሚያስብ ሰው ነው። ሌላውን ጥሎ መነሳት፣ ሌላውን አክስሮ ትርፍ ማግኘት፣ ሌላውን አጥፍቶ መልማት፣ ... የራስ ወዳድ ሰው ዋና ዋና ምልክቶች ናቸው። ከዚህ “በሽታ” ነጻ የወጣ ሰው ከራሱ አልፎ ለሌላው ለማሰብ ራሱን የሰጠ ሰው ነው።

ይህ ማለት ራሱን ይጥላል ማለት አይደለም፤ በተቃራኒው በእያንዳንዱ ስኬት ውስጥ ለሌላው የሚተርፍበትን መንገድ ያስባል ማለት ነው። ከራስ ወዳድነት ወጥተን ከሌላው ሰው አንጻር መኖር ስንጀምር ብቻ ሕይወት ሙሉ ትሆናለች።

“ዘወትር ከሰዎች እየወሰደ አርሱ ግን ለሰዎች የማይሰጥ ሰው ይህንን በማድረግ ረጅም ለመታት ሊቆይ ይችላል፤ ሕይወትን ግን አይኖራትም” - Unknown Source

ረጅም ዘመን መኖር አንድ ነገር ነው፤ የሕይወትን ጣእም ማጣጣምና ሕይወት የምትሰጠውን መልካም መዓዛ ማሸተት ደግሞ ከዚያ እጅግ የተለየ ጉዳይ ነው። ለራሱ ብቻ የሚኖር ሰው በፍጹም የሕይወትን ትርጉም የማያውቅ ሰው ነው። ቁም ነገሩ በሕይወታችን የምናስቆጥራቸው የቀናት ብዛት አይደለም፤ በቀኖቻችን ውስጥ ያለው የሕይወት ጣእም ጣፋጭነት እንጂ። ራስ ወዳድ ሰው ይበላል፤ ሆኖም የሚቀጥለውን የሚበላ ነገር እያሰበ ስለሚበላ ምግቡን አጣጥሞ አይደሰትበትም። ገንዘብ ይቆጥራል፤ ሆኖም የሚቀጥለውን ገንዘብ ከማን እጅ ፈልቅቆ እንደሚያወጣ እያሰበ ስለሚቆጥር የገንዘቡ ትርጉም ይሰወርበታል። ያከማቻል፤ ነገር ግን ያከማቸውን ንብረት እንዳይነጠቅ ስለሚፈራ ስለእሱ ሲያሰብ ሕይወት ታመልጠዋለች። ይህንን ስንል ከራስ ወዳድነት ወጣ በማለት ከሌላው ሰው ጥቅም አንጻር መኖር የሚመች ጎዳና ነው ማለታችን አይደለም። ምናልባት አንተ ለሌላው ስታስብ፤ በዙሪያህ ያለው ሰው ሁሉ ከራሱ አንጻር ሲሯሯጥ ስታየው፤ “ብቻዬን ምን አስለፋኝ” የሚል ስሜትን ሊሰጥህ ይችላል። ለዚህ ስሜት እንዳትሸነፍ!

ተጽእኖ የሌለው ስራ እንደሌለህ ስሰብ

የምታደርጋቸው ማናቸውም አይነት ተግባሮች በሙሉ በሕብረተሰቡ ላይ ክፉ ወይም ደግሞ መልካም ተጽእኖ አላቸው። ምርጫው የአንተ ነው። ይህ ተጽእኖ ከቤትህ ይጀምራል። ትዳር ካለህና ልጆች ከወለድክ በቤትህ የምታደርገው ነገር ሁሉ በባለቤትህም ሆነ በልጆችህ ላይ ተጽእኖ አለው። አስተማሪ ከሆንክ፤ እነዚያ እንደ ነጭ ወረቀት ሊጻፍበት የተዘጋጀ አእምሮ ያላቸው ሊጋ ልጆች በአንተ ተጽእኖ ስር ናቸው። የአገር ወይም ደግሞ የአንድ ተቋም መሪ ከሆንክ የምታደርጋቸው እያንዳንዳቸው ነገሮችና ውሳኔዎችህ በብዙ ሕዝብ ላይ ተጽእኖ አላቸው። በአጭሩ በሌላው ሰው ላይ ተጽእኖ የማያመጣ ተግባር የለህምና አስብበት።

“አንተ በወሰንክው ውሳኔ ሌሎችን ሰዎች መቅጣት የለብህም” - Dr. Laurence J. Peter

በሌላው ሰው ውሳኔና ግድ የለሽነት የተሞላበት ተግባር አንተ መገዳት እንደማትፈልግ ሁሉ፤ በአንተም ውሳኔና ተግባር ሌላው ሰው መገዳት እንደሌለበት ማሰብ ከባድ አይደለም። እንዳንድ ተግባሮችህ ለአንተም ሆነ ለሌላው የማይጠቅሙ ናቸው። ሌሎች ደግሞ አንተን ጠቅመው ሌላውን የሚጎዱ ናቸው። ከዚህ ላይት ያሉት ደግሞ አንተን ጎድተው ሌላውን የሚጠቅሙ ናቸው። ከእነዚህ አይነት ሁኔታዎች ለመጠበቅ ማመዛዘን አለብህ። ከእነዚህ የላቀው ተግባር አንተም ሆንክ ወዳጆችህ፤ እንዲሁም በአካባቢህ ያሉ ሰዎች የሚጠቀሙበት ሁኔታ ነው። ይህንን አመለካከት በብቃት ስታዳብር ሚዛናዊ ሕይወትን መኖር ትጀምራለህ።

የሚቀጥለው ትውልድ ከአንተ እንዲሻል መንገድን ጥረግ

የሚቀጥለው ትውልድ ከአንተ የተሻለ ነገር እንዲኖረው የማድረግ ግዴታ አለብህ። የምትችለውን ያህል በልተህና መሰብሰብና ማካበት የምትችለውን ንብረት አካብተህ ለመኖር ከማሰብ መላቀቅም የስኬታማነትህ ምልክት ነው። በእጅህ የገባውን ነገር በእጅህ ሲገባ ከነበረበት ሁኔታ በትንሽም ቢሆን አሻሽለህ ለሚቀጥለው ትውልድ ብታስተላልፍ ከብርህ የበዛ ይሆናል። ይህ እንዲሆን ቆራጥ ውሳኔን ይጠይቃል። የራሱን አገር አቆሽሾ ንጹህ አገር ፍለጋ ለመሄድ የሚነሳው ሰው ብዙ ነው። አንተ ግን ለንጹህ ሃገር ወይም አካባቢ መስራት ትችላለህ። የራሱን ሰው ንቆና ጎድቶ በፍጹም ሊከበርበት ወደማይችልበት አካባቢ መፍለስ የለመደ ሕብረተሰብ በአካባቢህ ትመለከት ይሆናል፤ አንተ ግን ለየት ያልክ ሰው መሆን ትችላለህ።

“በዚህ አለም ላይ የበሽታዎች ሁሉ በሽታ ለማንም ሰው ምንም አይነት መፍትሄ

የማይሰጥ ሰው ሆኖ መኖር ነው” - Mother Teresa

የአንድን ሰው ችግር ለማቃለል እንደተፈጠርክ አድርገህ ራስህን ማየት መጀመር አለብህ። አንድን ነገር ለውጥ! አንድን መልካም ፈር ቅደድ! ለአንድ ሰው መፍትሄ ሁን! አንድ ሰው በብዙ ቢለፋ እንኳ በፍጹም ሊጨብጠውና ሊደርስበት የማይችለው ነገር እንተ ጋር ሊኖር ይችላል - ለዚህ ሰው ነገሮችን ልታቀልለትና መንገድ ልትከፍትለት ትችላለህ። በዘመንህ ያሉትን ለራሳቸው ብቻ ለመኖር የወሰኑትን ሰዎች የሚያሳፍርና ከእነተ በኋላ ለሚመጣው ትውልድ ደግሞ ፈር የሚቀድድ መንገድ ፍጠር። ይቻላል!!!

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው የዘላቂነት አመለካከት ምክሮች፡-

1. ከራስ ወዳድነት ውጣ
2. ተጽእኖ የሌለው ስራ እንደሌለህ አስብ
3. የሚቀጥለው ትውልድ ከእንተ እንዲሻል መንገድን ጥረግ

ሰዎች ከአነርሱ ለሚበልጥ ነገር ኖረው የመሞታቸው ምልክቱ እነሱ ካለፉ በኋላ የሚጸናን አሻራ ጥለው ማለፋቸው ነው።

10

እንዳያይ ሳይሆን እንዳያተኩር

የትኩረት ቁልፍ

አንዳንድ ሰዎች የሚያስገርምን ብቃት፣ ሌላው ያላገኘውን ታላቅ አድልና የተመቻቸ ሁኔታ ይዘው ሳሉ ሲባከኑና አንድም ነገር ሳያከናውኑ ሲያልፉ የሚታየው ለምንድን ነው? የተበታተነና ትኩረቱን ያጣ ማንነት ስላላቸው ነው። የአውቀት ጥልቀት፣ የዲግሪ ብዛት፣ የሃብት መትረፍረፍ፣ የጥልበት ብርታት፣ የዝና ስፋት፣ የውበት ተደናቂነትና እንዲሁም አለ የተባለ ተቀባይነት ከትኩረት ውጪ ባዶ ነው። የተበታተነና በአንድ ነገር ሳይ ያላተኮረ አመለካከት የባከነ ማንነት ነው። ሰው ሁሉም እያለው ምንም እንደሌለው ባከኖ ኖሮ የሚያልፈው ትኩረትን ሲያጣ ነው። የተሰበሰበና ያተኮረ ማንነት አንዱ የስኬት ቁልፍ ነው።

የእንስሳ አሰልጣኙ ወደ አንበሳው ሲቀርብ ለማንኛውም ለመከላከያ የሚሆንን ነገር መያዙ ጥርጥር የለውም። ድንገት ይህ የዱር እንስሳ አውሬነቱ ቢያነሳውና ለማጥቃት ቢነሳ ራሱን አድንበታለሁ የሚለውን መሳሪያ መያዙ ነፍስ አድን ቢሆንም፣ ለአሰልጣኙ ግን ከዚያ ይልቅ እጅግ አስፈላጊ ነገር አለ። ይህ ሰው ወደ አደገኛው አንበሳው ሲጠጋ በእጁ የሚይዘው ዋነኛ ነገር አራት አግር ያለው ወንበር ነው። ይህ ሰው ወደ አንበሳው በቀላሉ ሲቀርብና በእጁ የያዘውን የወንበር አግሮች በአንበሳው ፊት ሲደነቅረው

የእንደን ሰው ቸግር ለማቃለል እንደተፈጠርከ እድርገህ ራስህን ማየት መጀመር አለብህ። እንደን ነገር ለውጥ! እንደን መልካም ፈር ትደድ! ለእንደ ሰው መፍትሄ ሁን። እንደ ሰው በብዙ ቢለፋ እንኳ በፍጹም ሊጨብጠውና ሊደርስበት የማይችለው ነገር እንተ ጋር ሊኖር ይችላል - ለዚህ ሰው ነገሮችን ልታቀልሉትና መንገድ ልትከፍትሱት ትችላላህ። በዘመንህ ያሉትን ለራሳቸው ብቻ ለመኖር የወሰኑትን ሰዎች የሚያሳፍርና ከእነተ በኋላ ለሚመጣው ትውልድ ደግሞ ፈር የሚቀድድ መንገድ ፍጠር። ይቻላል!!!

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው የዘላቂነት አመለካከት ምክሮች፡-

1. ከራስ ወዳድነት ውጣ
2. ተጽእኖ የለለው ስራ እንደሌለህ አስብ
3. የሚቀጥለው ትውልድ ከእንተ እንዲሻል መንገድን ጥረግ

ሰዎች ከእነርሱ ለሚበልጥ ነገር ኖረው የመሞታቸው ምልክቱ እነሱ ካለፉ በኋላ የሚጸናን አሻራ ጥለው ማለፋቸው ነው።

10

እንዳያይ ሳይሆን እንዳያተኩር

የትኩረት ቁልፍ

እንዳንድ ሰዎች የሚያስገርምን ብቃት፣ ሌላው ያላገኘውን ታላቅ እድልና የተመቻቸ ሁኔታ ይዘው ሳሉ ሲባከኑና እንደም ነገር ሳያከናውኑ ሲያልፉ የሚታየው ለምንድን ነው? የተበታተነና ትኩረቱን ያጣ ማንነት ስላላቸው ነው። የእውቀት ጥልቀት፣ የዲግሪ ብዛት፣ የሃብት መትረፍረፍ፣ የጉልበት ብርታት፣ የዝና ስፋት፣ የውበት ተደናቂነትና

እንዲሁም እለ የተባለ ተቀባይነት ከትኩረት ውጪ ባዶ ነው። የተበታተነና በእንደ ነገር ላይ ያላተኮረ አመለካከት የባከነ ማንነት ነው። ሰው ሁሉም እያለው ምንም እንደሌለው ባከኖ ኖሮ የሚያልፈው ትኩረትን ሲያጣ ነው። የተሰበሰበና ያተኮረ ማንነት እንዲ የስኬት ቁልፍ ነው።

የእንስሳ አሰልጣኙ ወደ አንበሳው ሲቀርብ ለማንኛውም ለመከላከያ የሚሆን ነገር መያዙ ጥርጥር የለውም። ድንገት ይህ የዱር አንስሳ እውሬነቱ ቢያንሳሳውና ለማጥቃት ቢነሳ ራሱን አድንበታለሁ የሚለውን መሳሪያ መያዙ ነፍሱን እድን ቢሆንም፣ ለአሰልጣኙ ግን ከዚያ ይልቅ እጅግ አስፈላጊ ነገር አለ። ይህ ሰው ወደ እድገት አንበሳው ሲጠጋ በእጁ የሚይዘው ዋነኛ ነገር አራት እግር ያለው ወንበር ነው። ይህ ሰው ወደ አንበሳው በቀሰታ ሲቀርብና በእጁ የያዘውን የወንበር እግሮች በአንበሳው ፊት ሲደነቅረው

የአንበሳው ለይኖች ከአንዱ ወደሌላ ይንከራተታል። የአንበሳው ለይኖች ሃሳብ ከአንዱ የወንበር አግር ወደሌላኛው ሲንከራተት ትኩረቱ ይሰረቃል። ዋናው ሊተኮርበት የሚገባውና ለምግብነትም ሊያገለግል የሚችለው ሰውየው ሆኖ ሳለ፣ ከተፈጠረው ትኩረት የማሳጣት ሁኔታ የተነሳ ሰውየው ከመታየት ወደ ለለመታየት ይሰወራል። አሰልጣኙ ወንበሩን በእጁ የመያዙ ዋነኛ ዓላማ አንበሳው እንዳያይ ሳይሆን እንዳያተኩር ነው።

"ብዙ ነገሮችን የማከናወኛው ለጻፉ መንገድ በአንድ ጊዜ ለንድ ነገር ላይ ብቻ በማተኮር ማድረግ ነው" - Mozart

በአንድ ጊዜ ከአንድ ነገር በላይ ለመጨበጥ የሚሯሯጥ ሰው - ለሳዛኝ ሰው! ከአንዱ ለላማ ወደ ሌላኛው፣ ከአንዱ የፍቅር ሕይወት ወደ ሌላኛው፣ ከአንዱ የትምህርት ሁኔታ ወደ ሌላኛው፣ ከአንዱ ስራ ወደ ሌላኛው ... ማለቂያ የሌለው ልፋት።

የተበታተነ አመለካከት ውጤት የተበታተነ ሕይወት - ሂሳቡ ይህ ነው! በዘመናት ሁሉ የተሳካቸው ሰዎች የስኬታቸው አንዱ ቁልፍ ይህ ነው - ትኩረት! እነዚህ ሰዎች ስለተሳካቸው ለይደለም ትኩረትን ያገኙት፣ ትኩረት ስለነበራቸው ነው ወደ ስኬት የዘለቁት።

በእኔና በአንተም ሕይወት አውነታው ከዚህ የተለየ ሊይደለም። ስኬት የሞላው ሕይወት ለመኖር ካስፈለገ በዋነኛው ነገር ላይ ማተኮር የግድ ነው። ይህ ከሆነበት ምክንያት አንዱና ቀደምተኛው አንተነትህ አንድ የመሆኑ ጉዳይ ነው - አንድ ነህ! ለመሆንም የተፈጠርከው አንድን ማንነትን ነው። ይህ ማንነት ደግሞ በአንድ ነገር ላይ ሲያተኩር ይቀናዋል። ሌላው አውነት፣ ከአንድ ነገር ላይ ሃሳብህን አንስተህ ሌላ ነገር ላይ ስታተኩር ቀድሞ የጀመርከው ነገር ባለበት የመቆሙ ወይም ለአደጋ የመጋለጡ አውነት ነው። ይህን አውነት በሌላ ግልጽ በሆነ መልኩ ለማሳየት ልሞክር። በከተማችን መኪና ሊያሸከረከሩ ስልክ ማነጋገር የመከልከሉ ምክንያት ምን ይመስልሃል? ሰዎች

ትኩረታቸውን ከአንድ ነገር በላይ ላይ የማድረግ ቢቃታቸው ለጅግ ለናሳ በመሆኑ ነው። አንዳንድ ጥናቶች እንደሚጠቁሙን የሞባይል ስልክ ለየተጠቀሙ ማሽከርከር ስለሚችሉ የመጋለጥ ሁኔታን 30 በመቶ እንደሚጨምረው ነው። ተመሳሳይ ጥናት እንደሚጠቁሙን፣ ገመድ ለልባ ስልክ ለየተጠቀሙ መኪና ማሽከርከር በመንገዱና በመኪናው ላይ ልናውሰው የሚገባንን 37 በመቶውን ትኩረት ይሰርቅብናል።

ለትኩረት የሚረዱ አውነታዎች፡-

በሚሳካልህ ነገር ሳይ ስተኩር

ብዙ ሰዎች የሚሳካላቸው ነገር ላይ ከማተኮር ይልቅ የሚያሳካላቸው ጉዳይ ላይ ማተኮር ይመርጣሉ። መሆን የሚገባው ግን የሚያሳካልንን ነገር ተወት በማድረግ የሚሳካልን ላይ መገንባት ነው። ከልጅነታችን ጀምሮ ሰዎች ያልተሳካልንና ያታገለን ነገር ላይ ነው ሃሳብ ሲሰጡን ያደግግነው። ቤተሰቦቻችን ጥሩ ውጤታችንን ላይተው ከሚያመለካኩን ይልቅ መጥፎ ውጤት ሲመጣ የሚቆጡን ይበዛል። ይህ ሁኔታ ትኩረታችን ያልተሳካው፣ የሚያታግለንና አልሆነ ያለን ላይ እንዲሆን በውስጣችን ዝንባሌን ፈጥሮአል። ይህ ዝንባሌ መወገድ አለበት። ወፍ የሚቀናት በአየር ላይ ስትበር ነው፣ አላ የሚሆንለት በውኃ ውስጥ ሲዋኝ ነው፣ ፈረስ የሚሳካለት በምድር ላይ ሲገዛበት ነው።

እነዚህ ፍጥረቶች በአንድም ሆነ በሌላ ጊዜ ያኛውን ሞክረውት ቢያውቁም ብዙ ጊዜያቸውን የሚያጠፉት ግን የሚችሉበትን ደጋግሞ በማድረግ ነው። የአንተም ሁኔታ ከዚህ ሊይላይም። የማትችለውን አልፎ አልፎ ሞክር፣ ትኩረትህን ግን በሚቀናህና ውስጥህን በሚያነሳሳው ላይ መጣል አለብህ።

"በዚህ ሌላም ላይ የአንተን ችሎታ ሊጠቀም የሚችል አንድ ሰው ብቻ ነው፣ አሉም

አንተው ነህ" - Zig Ziglar

አንተ ይህ ያለውን ብቻት ልትጠቀምበትና ልታሳደግው የምትችሉው ነገሩ ብቻ ለሌላው ሰው በተገኘው ትጋት የአንተ ብቻትና ማንነት ሊይዝር እንችላለን። አንድ ሌላው ሰው በሰራው ስራዎች ተጠቅሞ ጠንቃውን ማዳበር እንደማይችል ይታወቃል። አንተም የራስህን ብቻት አንተው ነህ ማዳበር ያለብህ። ብቻትህን በሚገባ በማዳበር በበለጠ ዐኒታ ሊያውቀው የማይችል ሌላ ሰው የለም። ያለህን ማንነትህን በሚገባ ወደማወቅ ስትመጣ የሚለካልህን ከማይለካልህ ስትለይ ትኩረትህ የጸና ያለሃል። ይህ ዐኒታ ትንሽ ጊዜ ልሳት የሚፈልግ በሆነም እንኳ ብዙ ሳትቆይ ትርፋማና ስጦታ የሚያደርግህ ነር ስታከናውን ራስህን ታገኛለህ።

በየቀኑ በሚሳካልህ አንጻር ገንባ

በየለቀቅ የምትሰበሰቡ፣ የምትተገበረው፣ የምታካበውም ሆነ የምታቅደው ነር ከሚሳካልህና ከአላማህ አንጻር ሊሆን ይገባል። አስተማሪ ከሆነህ በምታስተምራው ነር ዙሪያ በየቀኑ እውቀትን መስተሰብ አለብህ። ምናልባት ወደረቅ መግባት የምትፈልገውና በልዩነት እንደ እሳት የሚንበላበል ነር ካለ፣ ትኩረትህን በዚያ ዙሪያ እንደማይረግ ለሰከረ ትርብ የሚያደርግህ ነር የለም። ለምሳሌ፣ ለማወቅ በምትገደድበት ነር ላይ በቀን እንደ ምእራፍ ማንበብ ብትጀምር፣ በአንድ አመት ውስጥ የሚኖርህን እድገት መገመት እያስቸግርም። ይህ አይነቱ ትኩረት ነው ከአማካኝ ሕዝብ ቀደም እንደሰላ የሚያደርግህ።

“ቸሎታ ማድረግ የምትችለውን ብታትህን ያሳያል። መነሳሳት ብታትህን በተግባር የማጥልህን ዐኒታ ይወስናል። ዝንባሌ ግን የተግባርህን ጥራት ይወስናል” - Lou Holtz

ቸሎታ ብቻውን ምንም እንደማያደርግልህ እውቅ። ቸሎታ አንድን ነር የማይረግ ብቃት እንዳለህ ብቻ አመልካች ነው። አስገራሚ ቸሎታ ያላቸው ነር ማን ለምንም ጥቅም

የማይውሉ በርካታ ሰዎች እንደሉ እትወገድ። በቸሎታህ ላይ መዘለግ ጽኑ ይሆናል። ግሉን ልትጨምርበት ይገባል። ያለህን መዘለግ በማዳበር ይቀጥ አንድነት ነር በማድረግ ከወረሳና ከራሴታት በርላ የተጨረሰህ የተዘነነ ነር ማግኘት ትችላለህ። መዘለግ ቸሎታህን በተግባር ላይ አንድነትህ ሲፈጸም ምልህ ግን የምታደርገውን ነር በምን እደነት መገረድ እንደምታደርገው ይወስናል። ይህ እጅግ አፈላጊና ወሳኝ ንጉድ ነው። ምንም እደነት ቸሎታ ሲኖርህ ለመተግበርም ያለህ መዘለግ የላቀ ቢሆንም እንኳ ምልህ የደረሰ፣ የመጋዘንና የይዘት የተሞላ ካልሆነ መጨረሻው እያምርም። ስለዚህ፣ እያንዳንዱ ምልህ ይኑር።

ከስላማዊ በድጋም አትላቀቅ

በጥላቱ የሳካህንና እያምህን የምትለቀውን ሰው አትሁን። ከማንነትህ አንጻር አገዢ ከሚያገለግል አንጻር ለመጥለጥ አትሁን። የአንተ የወደፊት ያለው ከማንነትህ ጋር አገዢ በሌለም ላይ ከሚያገለግል የጊዜው ዝቅ ጋር እያልም። ባለሀብት ዘመን ለመተካበት ነር “ያገላል” በሚለው ነር ውስጥ አንኳ ላይቀር አንተነትህን ምልህን የሚያስተናግድ ከፍተኛ አለ። የገንዘብ አያያዝ ብልሃት በውስጥህ እያለ፣ ጎብኝ ያገላል ስለተባለ ብቻ ነጋዴ ለመሆን መሳሰሉት መሳሰሉ ነው። በምትኩ ገንዘባቸውን በፅኑ መንገድ ለማይችሉ ነጋዴዎች የገንዘብ አያያዝ መፍትሄ ልታቀርብ ትችላለህ። ይህ እውነት በጊዜው ያለህ የኑር ሽቦም አንገብረህ ሲሆን የማይታሰብ ሲሆን ይችላል። ሆኖም፣ ለጊዜው ያለብህን የኑር ውጥረት ለማስተንፈስ ከአንተነትህ ጋር የማይፈሰስ ነር ብታደርግም፣ ውስጥህ ግን በፍጹም ከኖረው አላማህ መሊዩት የለበትም።

“ታላላቅ ሰራዎች የሚከናወኑት ቢታላቅ ጉልበት ባይሆን ባያቋርጡ በመሰራት ነው” - Samuel Johnson

ውጤት የምታገኘው በአንድ ጊዜ ባንጠባጠብከው የላብ ብዛት ሊደረግም፤ ካለማቋረጥ ውጤት እስከምታገኝ ድረስ በተገበርከው ተግባር እንጂ። አንድን ነገር ለማግኘት መመኘትም ስኬት ሊያስጥህም። በቅድሚያ በልብህ የሞላውንና ያመነከበትን ነገር ለመጀመር የቆረጥክ የመሆን ጉዳይ አስፈላጊ ነው። በመቀጠልም ያንን የጀመርከውን ነገር እስከትጨርስ ድረስ በተግባርህ መጽናት አለብህ። ከዚያም የጀመርከውን ነገር ላለመጨረስ ምንም ምክንያት አትስጥ። የስኬት ነገር የሚወስነው የሕይወት ተራራ በምን ያህል ጉልበት እንደገፋህ ብቻ ሊደረግም ለምን ያህል ጊዜ በጽንሥት እንደገፋህ ነው።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው የትኩረት ቁልፎች፡-

1. በሚሳካልህ ነገር ላይ አተኩር
2. በየቀኑ በሚሳካልህ አንጻር ገንባ
3. ከአላማህ በፍጹም አትላቀቅ

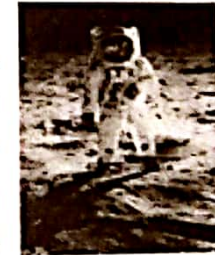
የተበታተነ አመለካከት ውጤት የተበታተነ ሕይወት - ሂሳቡ ይህ ነው!

11

አንድ ቀን በጨረቃ ላይ እራመዳለሁ

የራእይ ቁልፍ

በሕይወታችን የሚቻለውንና የማይቻለውን የሚወስነው ማን ነው? ገደባችንስ ምንድን ነው? ካለንበት ተነስተን መድረስ ወደምንፈልግበት ቦታ ለመድረስ የሚያስፈልገን ዋነኛ እውነታ ምንድን ነው? ለይታ! የአንድ ሰው አይነህሊና ሲበራ የማይቻለው ወደመቻል ይመጣል - በድንገትም ሆነ በሂደት! ከዚህ በፊት ያልተቻለው ነገር ያልተሞከረው ነገር ነው፤ ያልተሞከረው ነገር ደግሞ በአይነ-ህሊናና በይቻላል መንፈስ ለማየት ያልደፈርነው ነገር ነው። በማየት፣ በማመን፣ በመንቀሳቀስና ሲወድቁ ተነስቶ በመቀጠል የማይቻል ይቻላል።

ጄምስ አርዊን (James B. Irwin) እንደማንኛውም ልጅ በአማካኝ ቤት ውስጥ ያደገ ሰው ነው። በውስጡ ግን ያልተለመደ ላይታ የነበረው ልጅ ነበር። በአንድ ምሽት ጄምስ ራቱን ከበላ በኋላ ሲጫወት ሳለ እናቱ፣ ሰዓቷን ካየች በኋላ፣ “መሽቷልና ወደ መኝታህ መሄድ አለብህ፤ እኔ ስራዬን ስጨርስ እመጣለሁ” ብላ ወደ ከፍሉ ላከችው። በዚያ ጨረቃዋ ደምቃ በምትታይበት ብሩህ ምሽት ጄምስ ወደከፍሉ የሚወስደውን ደረጃ ከወጣ በኋላ ከፍሉ ውስጥ ተቀመጠ። እናቱ ከአንድ ሰዓት በኋላ ልታየው ስትሄድ ጄምስ በመስኮቱ አጠገብ ተቀምጦ ብሩኋን ጨረቃ ትኩር ብሎ ሲያይ

አገኘችው። በመገረም፡ “ምን እያደረግህ ነው” በማለት ጠየቀችው። “ጨረቃዋን እያየሁ ነው” አላት። “የመኝታህ ሰዓት አልፏል፤ መተኛት ነበረብህ እኮ” አለችው። በማገራገር ወደ መኝታው እየሄደ እንዲህ አላት፡ “አንድ ቀን በጨረቃ ላይ እራሙን አለሁ”። እዚህ በበረራ ስልጠና የተመረቀው ጄምስ፡ በአንድ ወቅት በልምምድ አይሮፕላኑ ላይ ከደረሰው የመከሰከስ አደጋ ተርፏል። ከዚያም በተጨማሪ በተለያዩ የሕይወት ውጣ ውረዶች እንዳለፈ ይነገራል። ጄምስ አርዊን ያንን ራሱ የተሞላበትን ሃሳብ ለአናቱ ከተናገረ ከ32 ዓመታት በኋላ ጨረቃ ላይ እግራቸው ከረገጡት ሰዎች መካከል ራሱን አገኘው። የእይታ ጉልበት!!!

“የወደፊቱን የሚወርሱ ሰዎች ሁኔታዎች እውን ከመሆናቸው በፊት እንደሚቻሉ አስቀድመው የሚያዩ ሰዎች ናቸው” – John Sculley

ሰው አይነት-ህሊናው ሳያይ እንዴት ወደ አላማው ይራመዳል? ሳይራመድስ እንዴት ወደ አንድ ደረጃ ይደርሳል? የብዙ ሰዎች ሕይወት የመላ-ምት ሕይወት ነው። የመጣው ነገር ሁሉ በቀላሉ ከአንዱ ሃሳብ ወደሌላኛው ይወስዳቸዋል። በር ስለተከፈተ ብቻ ይገባሉ፤ የሚበላ ስለተገኘ ብቻ ይበላሉ፤ ሰው ስለተገኘ ብቻ ያደኝነት ውስጥ ዘልቀው ይገባሉ።

የሚወስኑት ውሳኔና የሚከተሉት ጎዳና ከዋና ራሶቻቸው ጋር አብሮ የመሄዱና የመመጣጠኑ ነገር ትዝም አይላቸው - ለዚያውም ራሱ ካላቸው ነው። ስለዚህ በአንዱ የገነቡትን በሌላኛው ያፈርሱታል። ለብዙ አመታት በመከተል ጊዜያቸውን፤ ጉልበታቸውንና ገንዘባቸውን ያፈሰሱለትን ነገር በጥቂት ጊዜያዊ እይታ ትተውት ይሄዳሉ። ስኬታማ ሰዎች ግን ከዚህ ይለያሉ። ስኬታማ ሰዎች የራሳቸው ሰዎች ናቸው። የስኬታማ ሰዎች ራሶቻቸው የመነጨው ከስኬታማነታቸው አይደለም፤ ባለራሴ ከመሆናቸው የተነሳ ነው ስኬታማነት የተከተላቸው። እነዚህ ሰዎች የውስጣቸው እይታ ሃይለኛ ነው። በአይነት-ህሊናቸው ያሉ፤ ያልማሉ፤ ወደ ራሶቻቸውም ይገሰግሳሉ። ሶስት ወሳኝ ጥያቄዎች፡-

ራስዬህ ምንድን ነው?

ውስጥህ ምንን ያያል? በሚቀጥሉት ከአምስት እስከ አስር አመታት ውስጥ ለማድረግ ወይም ለመሆን የምትፈልገውን ነገር ቁልጭ ባለ መልኩ በአንዲት ገጽ ውስጥ ማስፈር ካልቻልክ ምናልባት ካለራሴ የምትንከራተት ሰው ነህ ብዬ አሰጋለሁ። ማን ነህ? ምን መሆን ነው የምትፈልገው? ምን ማከናወን ትፈልጋለህ? ውስጥህን የሚፈታውና የሚያነሳሳው ነገር ምንድን ነው? ሕይወትህን እስከመሰዋት ድረስ ራስህን የምትሰጥለት እውነት አለ? እነዚህ የራሴ ጥያቄዎች ወሳኝ ጥያቄዎች ናቸው፤ ምክንያቱም በሕይወትህ የምትመኛቸውን ነገሮች ወደመሆን የምታመጣበት ብቸኛ መንገድ ራሴ ስለሆነ ነው። ይህ ራሴ ደግሞ ግልጽና ግራ የማይጋባ ሊሆን ይገባዋል።

“ራሴ ማለት ለሌሎች የማይታየውን ነገር ማየት ማለት ነው” – Jonathan Swift

ራሴን አስቸጋሪ ከሚያደርጉት ሁኔታዎች አንዱ እኛ የምናየውን ነገር ሌሎች ለማየት አለመቻላቸው ነው። አንዳንድ ጊዜ እኛ ያየነውን ነገርና ለማድረግ በጽኑ የፈለግነውን ነገር ያዩናል የምንላቸው የቅርብ ወዳጆቻችን እንኳ ሳያዩት ይችላሉ። ሁኔታው ደግሞ ልብን ሊያዝል ይችላል።

ምክንያቱም እኛ ያየነውን ያላዩ ሰዎች የምንጠብቀውን ድጋፍ ሊሰጡን ስለማይችሉ ነው። ስለዚህም ልብን ከመራራነትና አልደገፉንም ብለን ባሰብናቸው ሰዎች ላይ ቂም ከመያዝ ልንጠብቅ የግድ ነው። ከሰዎች ያጣነው ተቀባይነትና ድጋፍ በራሶቻችን ላይ ምንም ትግር ሊያመጣ አይችል። ለዚህ የመገፋት ስሜት የምንሰጠው ምላሽ ግን ከጎዳናችን ያወጣናል። ለማከናወን ውስጥህ ያየውን ነገር ሰዎች እንደ አንግዳ ነገር ሲቆጥሩብህ አትረበሽ።

በራእይ ታምንበታለህ?

በራእይ ካመንከበት ሌላው ሰው ሳያምንበት እዚያ ራእይ ላይ ልትደርስ ትችላለህ። በራስህ ራእይ አንተው ካላመንከበት ግን በፍጹም ልትደርስበት አትችልም። ይህንን ራእይ በሌላው ሰው ብርታት፣ እውቀትና ድጋፍ ላይ ያልተመሰረተ ሊሆን ይገባል። ራእይህ እውን የመሆኑንና ያለመሆኑን ጉዳይ የሚወስነው ብቸኛ ሰው አንተው ነህ። ይህ የሆነበት ምክንያት ራእዩ የተፈጠረው በአንተው “የእይታ ማህበር” ውስጥ በመሆኑ ነው። ይህንን የራእይ ጽንሰ ሊሸከመው፣ ሊመግበውና፣ ሊሳሰረው የሚችለው የአንተው “የራእይ ማህበር” ነው። ስለዚህም፣ በራእይህ መሰሉ በመሆን ልታምንበትና ከልብህ ልትነገረው ያስፈልጋል።

“በዙሪያዎች ሌሎች ሰዎች ናቸው። ሃሳባቸው የሌላ ሰው አስተሳሰብና ሃሳብ ነው። ሕይወታቸው ቅጂ ነው። የሚያነሳሳቸውም የሰው አባባል ነው።” – Oscar Wilde

በተለያዩ መልኩ ሰዎች ተጽእኖ ያሳድሩብሃል። አንዳንዶቹ ከፉ ሌሎቹ ደግሞ መልካም። ከከፋው ተጽእኖ ራስህን ማላቀቅ እንዳለብህ የሚያነጋግር ጉዳይ አይደለም። በተቃራኒው መልካም ተጽእኖ የሚያሳድሩብህን ሰዎች መቅረብና ያንን እንዲደርሱ መንገዱን ማመቻቸት አስፈላጊ ነው። ሆኖም ማንነትህን በመተው የአነሱን ማግኘት ለመኖር ወደመሞከር እንዳታቀና መጠንቀቅ አለብህ። ምንም አሰብክ ምንም፣ ሃሳብ የአንተው መሆኑን እርግጠኛ ሁን። ምንም ተሰማህ ምንም፣ ስሜቱ የአንተው ስሜት መሆኑን እርግጠኛ ሁን። በራእይህ መሰሉ በመሰሉ ለማመንና ለመከተል በቅድሚያ ራስህን ሆኖ መገኘት አስፈላጊ ነው።

ራእይህን በጋላ ስሜት ትክታተላለህ?

መኪናዎች ከአንድ ቦታ ተነስተው ወደ ሌላኛው እንዲደርሱ መንቀሳቀስ አለባቸው። ለመንቀሳቀስ ደግሞ ነዳጅ ያስፈልጋቸዋል። የራእይም ነገር እንዲሁ ነው። ራእይህን ስትክታተል ምንም ዓይነት እርዳታና ድጋፍ ከሰዎችና ከሁኔታዎች ቢታገኝም እንኳ ገዛውን ለመቀጠል የሚያስችል “ነዳጅ” በውስጥህ ከሌለ ዘላቂነትህ አስጊ ነው። ይህ ነዳጅ የጋላ ስሜት ይባላል። መኪናዎች በሰው ግፊት የሚሄዱት አስከተወሰነ ድረስ መሆኑን አትዘነጋ። አንተም እንዲሁ! ምንም እንኳ ለመነሳትና አሁን ያለህበት ደረጃ ለመድረስ የሰዎች ግፊትን ተጠቅመህ ቢሆንም ወደፊት ለመዝለቅ ግን የግድ የራእይህ ሞተር ቢጋለ ስሜት እንሳሽነት መቀስቀስ አለበት።

ቶክክለኛ ባለራእይ ከእርሱ ለበለጠ ነገር ለመኖር የተነሳ ሰው እንደሆነ አትዘነጋ። ከአንተ ለበለጠ ነገር መኖር ሕይወትህን እጅግ ጣፋጭ ያደርገዋል። ከአንተ የበለጠ ነገር ማለት ከገዝብህ፣ ከእውቀትህና ከአስተዳደሪያህ የበለጠና የላቀ ነገር ማለት ነው። ይህ ነገር ታላቅ ጉልበትን ይጠይቃል።

“ሞተሩን የሚያንቀሳቅሰው ምንድን ነው? ጽኑ ፍላጎት፣ ጽኑ ፍላጎት፣ ጽኑ ፍላጎት!” –

Stanley Kunitz

“ሰው ካለምግብ ለብዙ ቀናት መቆየት ይችላል፤ ካለውን ደግሞ ለጥቂት ቀናት መኖር ይችላል፤ ከተስፋ ውጪ ግን ለአንድ ሰከንድ መኖር አይችልም” ይባላል። ተስፋ ማለት ምንድን ነው? ተስፋ ማለት ነገ እንደርስበታለን ወይም እንጨብጠዋለን ብለን ያመንነው ራእይ ወይም ሕልም አይደለም? ይህንን ሕልም ሊያንቀሳቅሰው የሚችለው ብቸኛ ነዳጅ የጽኑ ፍላጎት ነዳጅ ነው።

ጽኑ ፍላጎትና የጋላ ስሜት ተራራውን አልፈህ እንድትሄድ የማድረግ ኃይል አለው። ከተራራው ባሻገር ያለውን ራእይህን ለመጨበጥ ያለህ ፍላጎት ሲጸናብህ፣ ተራራው

መናድ ከተቻለ ትንደዋለህ፤ ካልተቻለ ትበረብረዋለህ፤ ያም ካልተቻለ በዛ
ተሻግረህም ቢሆን ታልፋለህ፤ ይህኛውም ካልተቻለ በዙሪያው አልፈህ ወደ ራሳዬ
ዘልቀህ ትሄዳለህ። ይህ የሚቻለው የጽኑ ፍላጎት ነዳጅ በውስጥህ ሙሉ ሲሆን ነው።
የአንቅፋቱ ብዛት ብዙዎችን ባደከመበት በዚህ ክፍለ ዘመን፤ በጽኑ ያልተከታተልኩ
ነገር ላይ በፍጹም እንደማትደርስበት ሳላስታውስህ አላልፍም።

በዚህ ምእራፋችን የተመለከትናቸው ራሳይን የማወቂያ ጥያቄዎች፡-

1. ራሳይህ ምንድን ነው?
2. በራሳይህ ታምንበታለህ?
3. ራሳይህን በጋለ ስሜት ትከታተለዋለህ?

የስኬታማ ሰዎች ራሳያቸው የመነጨው ከስኬታማነታቸው አይደለም፤ ባለ ራሳይ
ከመሆናቸው የተነሳ ነው ስኬታማነት የተከተላቸው።

12

ቴርሞሜትር ነህ ወይስ ቴርሞስታት?

ነገሮችን ወደ መኖር የማምጣት ቁልፍ

በሕይወትህ የሚመጣውን ነገር ዝም ብለህ አስተናጋጅ ነህ
ወይስ ሁኔታዎችን ለመለወጥ የምትንቀሳቀስ የለውጥ ሰው?
አንዳንድ ሰዎች ሁኔታዎች የእነሱን አቅጣጫ እንዲወስኑ
ይፈቅዳሉ፤ ሌሎች ግን ሁኔታዎችን ይቆጣጠራሉ እንጂ
በቀላሉ በሁኔታዎች ቁጥጥር ስር አይውሉም። ምርጫችን
ሁለት ነው፤ የመጣውን ነገር ዝም ብሎ ማስተናገድ ወይም

የመጣውን ነገር ከአላማችን አንጻር ለመቃኘትና ለመለወጥ መነሳት። ምርጫችን ሁለት
ነው፤ የአለቱን የአየር ጸባይ ማወጅና ማጋነን ወይም የአየሩን ሁኔታ ለቆምንለት ዓላማ
እንዲመጥን አድርጎ መቆጣጠር። ምርጫችን ሁለት ነው፤ ከስተዮችን ቁጭ ብሎ
በመጠበቅ ወዲህና ወዲያ መንገላታት ወይም ነገሮችን ወደመሆን ለማምጣት መስራት።

የአለቱን የአየር ጸባይ የምናስተናግድባቸው ሁለት አስፈላጊ መሳሪያዎች አሉን።
አንደኛው “ቴርሞሜትር” (Thermometer) ሲሆን ሌላው ደግሞ “ቴርሞስታት”
(Thermostat) ነው። ቴርሞሜትር የሚለው ስም ከሁለት የግሪክ ቃላት ጥምረት
የመጣ ነው። “ቴርሞ” (thermo) ማለት “ሙቀት” ማለት ሲሆን፤ “ሜትር” (meter)
ማለት ደግሞ “መለካት” ማለት ነው። ከትርጉሙም፡ ሙቀትን መለካት የሚለውን ሃሰብ
እናገኛለን። ቴርሞሜትር የአለቱን የአየር ጸባይ ይለካና ይነግረናል። ብርዱን ብርድ፤

ሙቀቱን ሙቀት ይለናል፤ መጠኑንም ቁልጭ አድርጎ ያስታውቀናል። በተቃራኒው “ቴርሞስታት” የሚለውም ስያሜ ከሁለት የግሪክ ቃላት ጥምረት የመጣ ነው። “ቴርሞስ” (thermos) ማለት “ሙቀት” ማለት ሲሆን፤ “ስታቶስ” (statos) የሚለው ቃል ደግሞ “መጠን” ወይም “ደረጃ” የሚለውን ሃሳብ ያቀፈ ነው። ቴርሞስታት እኛ በሰጠው የአየር ሙቀት መጠን የአለቱን የአየር ጸባይ ላለንበት ስፍራና ሁኔታ በሚመች መልኩ ይቆጣጠራል፤ ያስተካከላል። የሙቀቱን እውነታ ዝም ብለን እንድንቀበለው ሳይሆን በሚመጥነን መልኩ እንድንቆጣጠረው ይረዳናል።

“ሁኔታዎችን ጊዜ ይቀይራቸዋልና ጠብቅ የሚል የተለመደ አባባል አለ፤ ነገር ግን ሁኔታዎችን አንተው ራስህ ነህ መቀየር ያለብህ” – Andy Warhol

ሰው ተፈጥሮ የሚሰጠውን ሁኔታ ዝም ብሎ ቢቀበል በዚህ ምድር ላይ መኖር አይችልም። የቅዝቃዜው መጠን ደምን እስከማርጋት በሚደርስበት አካባቢ ሰው የሚኖረው እንዴት ነው? የሙቀቱ ግለት ለሰከንድ አፍታ በማይሰጥበት አካባቢ ሰው እንዴት መኖርን ቻለው?

አየሩን በመቆጣጠር! ሰው በምንም አይነት ሁኔታ ውስጥ መኖር የሚያስችል ብቃት አለው - የሚያደርገውን ካወቀ! በሕይወትህ የሚመጡትን ሁኔታዎች ቁጭ ብለህ የምትጠብቅና የመጣው ነገር ሁሉ ወዲህና ወዲያ እንዲያንገላታህ የምትፈቅድ ሰው ከሆንክ አንደኛህን የስኬትን ነገር ለጊዜው ብትተው ይሻልሃል። ስኬታማ የሆኑ ሰዎች ሁኔታዎችን ለአነርሱ አላማ ለማስገዛት ጠንከረው የሚሰሩ ሰዎች ናቸው። ሁኔታዎች እነሱን እንዲገዟቸው በፍጹም አይፈቅዱም። ስለጨለማው ቁጭ ብለው አይነጫነጩም፤ ጨለማውን ብርሃን ያበሩበታል። “ጨለማውን መቶ ጊዜ ከምትረግመው ይልቅ አንዲትን ሻማ ማብራት ይመረጣል” እደሚባለው ማለት ነው። ይህንን አይነት ዝንባሌ ለማዳበር የሚከተሉት አይታዎች ይረዱሃል ብዬ አምናለሁ።

አመለካከትህንና አደራረግህን ለውጥ

ሁኔታዎች እንደጠበካቸው በማይሄዱበት ጊዜ መጀመሪያ ማጤን ያለብህ አመለካከትህንና አደራረግህን ነው። ስኬታማ ሰዎችን ከስኬተ-ቢስ ሰዎች የሚለያቸው አንዱ ቁልፍ ሁኔታቸውን ለመለወጥ በቅድሚያ አመለካከታቸውን መለወጥ እንዳለባቸው ማወቃቸው ነው። አንድ ችግር ውስጥ ስትገባ፤ ወደዚያ እንድትገባ ያደረገህ አመለካከት ካለ፤ በዚያው አመለካከት ችግሩን መቀልበስ አትችልም። “አይቻልም” የሚለውን “ይቻላል” በሚለው፤ “በቃኝ” የሚለውን “አላቆምም” በሚለው፤ “ዋጋ ቢስ ነኝ” የሚለውን “ዋጋ ያለኝ ሰው ነኝ” በሚለው ካልተቀየረ ለውጥ አይመጣም። ይህ የአመለካከት ለውጥ በተግባርህ ላይ ታላቅ የሆነ ተጽእኖ አለው። አመለካከት ሲለወጥ አደራረግ ይለወጣል፤ አደራረግ ሲለወጥ ደግሞ ሁኔታ ይለወጣል። ብዙ ሰዎች ያንኑ አስተሳሰባቸውን ይዘው ሁኔታቸውን ግን ለመለወጥ ይፈልጋሉ። ይህ በፍጹም የማይቻል ነገር ነው። ለምሳሌ፤ የቆሽሽን ከተማ ንጹህ ለማድረግ ከመሞከር ይልቅ በቅድሚያ ንጹህ አመለካከት በሕብረተሰቡ ውስጥ መፍጠር አስፈላጊ ነው። አለዚያ፤ እውነታው የበራላት ሰው እያጸዳ የሄደውን አካባቢ ያልበራላት ሰው ኩቴውን ተከትሎ ያቆሽሽዋል።

“ልክ አመለካከትህ ሲለወጥ በዙሪያህ ያለው ነገር ሁሉ ከዚያው ጋር አብሎ

ይለወጣል” – Steve Maraboli

የሰውን አመለካከት መለወጥ በዚህች ምድር ላይ እጅግ ከባድ ከሚባሉ ስራዎች መካከል ቀዳሚውን ስፍራ ይይዛል። ይህ የሆነበት ምክንያቱ እጅግ ብዙ ነው። ነገሩን በአጭሩ ስናጤነው ግን ሰው መለወጥ የማይፈልግ ፍጥረት እንደሆነ ፈጥኖ ይገለጥልናል። ሁኔታችንን ለመለወጥ ከመሞከር ይልቅ ያለንበትን ሁኔታ የመልመድና በዚያ ዙሪያ የሕይወትን ዘይቤ መገንባት ይቀልለናል። አንዳንድ ጊዜ፤ “ይህ ሁኔታ ምንው በተለወጠ” ብለን በምናስበው ሁኔታ ላይ እንኳ የለውጥን እርምጃ ለመውሰድ ስንወላውል ራሳችንን